

**RAPORTUL ADMINISTRATORILOR**  
**aferente Situațiilor Financiare încheiate pentru anul 2023**

**CAP .I. GENERALITĂȚI**

Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română, funcționează în baza H.G. nr. 405/1993 și are ca obiect de activitate asigurarea aplicării reglementărilor aeronautice naționale și supravegherea respectării lor de către persoanele juridice și fizice, române sau străine, care desfășoară activități aeronautice civile ori proiectează sau execută produse și servicii pentru aviația civilă pe teritoriul României, precum și executarea prevederilor înțelegerilor și acordurilor aeronautice internaționale la care statul român este parte.

În anul 2022, conducerea regiei a fost asigurată de:

Nr. crt	Numele și Prenumele	Funcția	Perioada
1.	Nicolae Stoica	Director General	01.01.2023-31.12.2023
2.	Roman Tudorel	Director - Direcția Operațiuni Aeriene	01.01.2023-14.01.2023
3.	Trentea Silviu	Îndeplinire atribuții Director - Direcția Operațiuni Aeriene	20.01.2023-15.05.2023
	Trentea Silviu	Director - Direcția Operațiuni Aeriene	16.05.2023-31.12.2023
4.	Tronaru Dragoș	Director – Direcția Navigabilitate	01.01.2023-31.12.2023
5.	Calitescu Desdemona	Îndeplinire atribuții Director – Direcția Certificare Personal	05.04.2023-11.10.2023
	Calitescu Desdemona	Director – Direcția Certificare Personal	12.10.2023-31.12.2023
6.	Dumitrașcu Ștefan	Îndeplinire atribuții Director DSA	01.01.2023-19.02.2023
7.	Pricopi Mirela	Îndeplinire atribuții Director DSA	20.02.2023-06.11.2023
8.	Grosu Ion	Director DSA	05.12.2023-31.12.2023

Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu Legea Contabilității nr. 82/1991, republicata, Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiilor financiare anuale consolidate precum și cu prevederile Ordinului MF nr. 5394/2023 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale MFP, precum și pentru reglementarea unor aspecte contabile.

Acestea cuprind:

1. Bilanț (cod 10);
2. Contul de profit și pierdere (cod 20);
3. Situația modificărilor capitalului propriu;
4. Situația fluxurilor de trezorerie;
5. Note explicative la situațiile financiare anuale;
6. Date informative (cod 30);
7. Situația activelor imobilizate (cod 40);

**CAP.II. DATE PRIVIND BILANȚUL CONTABIL**

Întocmirea Bilanțului s-a efectuat cu respectarea prevederilor legale în vigoare, respectiv a Reglementărilor Contabile aprobate prin Ordinul OMFP nr. 1802/2014 privind situațiile financiare anuale individuale și situațiilor financiare anuale consolidate. Din datele înscrise în Bilanț rezultă următoarele:

**A. ACTIVE IMOBILIZATE**

Activele immobilizate la 31 decembrie 2023 (corectate cu amortizarea calculată la aceeași dată) sunt în valoare de 50.411.112 lei și provin din:

A1. immobilizări corporale în valoare de 48.470.041 lei;

A2. immobilizări necorporale în valoare de 1.919.696 lei;

A3. immobilizări financiare în valoare de 21.375 lei.

Situația evoluției immobilizărilor în cursul anului 2023 se prezintă astfel:

**A1. Immobilizări corporale**

Valoarea immobilizărilor corporale la finele anului 2022 este de 57.540.940 lei și reprezintă valoarea reevaluată respectiv costul de achiziție cu următoarea componență:

Explicații	Existent la 31.12.2022	Modificări 2023		Existent la 31.12.2023
		Intrări	Ieșiri	
0	1	2	3	4=1+2-3
<b>Total immobilizări corporale, din care:</b>	<b>57.540.940</b>	<b>3.191.394</b>	<b>481.333</b>	<b>60.251.001</b>
- Construcții (212.1)	8.856.637	1.055.987	0	9.912.624
- Echipamente tehnologice (213.1)	5.616.023	200.597	11.969	5.804.651
- Aparate de măsură și control (213.2)	1.182.298	1.503.713	30.659	2.655.352
- Mijloace de transport (213.3)	40.867.312	0	126.177	40.741.135
- Mobilier, birotică (214)	432.257	294.758	1.800	725.215
- Investiții imobiliare în curs de execuție (231)	477.012	136.339	201.327	412.024
- Avansuri și immobilizări corporale în curs (223+4093)	109.401		109.401	0

Pentru amortizarea immobilizărilor corporale regia folosește metoda liniară.

Amortizarea aferentă ieșirilor în valoare totală de 170.605 lei reprezintă amortizarea aferentă immobilizărilor corporale ieșite din evidență prin transfer la obiecte de inventar de natura mijloacelor fixe în valoare de 170.605 lei.

Pentru immobilizări corporale s-au calculat amortismente în cursul anului 2023 în sumă totală de 5.956.681 lei.

Situația amortizării pe categorii de active corporale se prezintă astfel:

Explicații	Existent la 31.12.2022	Modificări 2023		Existent la 31.12.2023
		Intrări	Ieșiri	
0	1	2	3	4=1+2-3
<b>Total amortizare immobilizări corporale, din care:</b>	<b>5.994.883</b>	<b>5.956.681</b>	<b>170.604</b>	<b>11.780.960</b>
-Construcții (2812.1)	380.681	404.327	0	785.008
-Echipamente tehnologice(2813.1)	993.749	962.952	11.969	1.944.732
-Aparate de masura si control (2813.2)	359.322	491.713	30.659	820.376
-Mijloace de transport (2813.3)	4.209.936	4.017.950	126.176	8.101.710
-Mobilier, birotică (2814)	51.195	79.739	1.800	129.134

Valoarea netă a imobilizărilor corporale la 31 decembrie 2023 este de 48.470.041 lei și reprezintă valoarea reevaluată respectiv costul de achiziție 60.251.001 lei minus amortizarea cumulată 11.780.960 lei.

Din analiza datelor prezentate mai sus, rezultă că la sfârșitul anului 2023 valoarea neamortizată a imobilizărilor corporale însumează 48.470.042 lei (60.251.001 – 11.780.959) și se regăsește structurată pe categorii de imobilizări astfel:

(lei)

Explicații	Existent la 31.12.2022	Existent la 31.12.2023	Diferențe
0	1	2	3=1-2
<b>Total imobilizări corporale, din care:</b>	<b>51.546.057</b>	<b>48.470.041</b>	<b>3.076.016</b>
- Construcții (212)	8.475.956	9.127.616	-651.660
- Echipamente tehnologice (2131)	4.622.274	3.859.919	762.355
- Aparate de măsură și control (2132)	822.976	1.834.976	-1.012.000
- Mijloace de transport (2133)	36.657.376	32.639.425	4.017.951
- Mobilier, birotică (214)	381.062	596.081	-215.019
- Investiții imobiliare în curs de execuție (231)	477.012	412.024	64.988
- Avansuri imobilizări corporale (4093)	109.401	0	109.401

## A2. Imobilizări necorporale

(lei)

Explicații	Existent la 31.12.2022	Modificări 2023		Existent la 31.12.2023
		Intrări	Ieșiri	
	1	2	3	4=1+2-3
<b>Total imobilizări necorporale, din care:</b>	<b>6.421.478</b>	<b>1.767.934</b>	<b>1.124.180</b>	<b>7.065.232</b>
- Alte imobilizări necorporale (208)	6.292.876	1.749.684	1.022.180	7.020.380
- Avansuri imobilizări necorporale (4094)	128.602	18.250	102.000	44.852

Amortizarea aferentă anului 2023 pentru imobilizările necorporale este în valoare de 837.692 lei. Pentru imobilizările necorporale, până la 31 decembrie 2023 s-au calculat amortismente în valoare de 1.919.696 lei.

(lei)

Explicații	Existent la 31.12.2022	Modificări 2023		Existent la 31.12.2023
		Intrări	Ieșiri	
	1	2	3	4=1+2-3
<b>Total amortizare imobilizări necorporale, din care:</b>	<b>5.285.172</b>	<b>837.692</b>	<b>1.022.180</b>	<b>5.100.684</b>
- Alte imobilizări necorporale(2808)	5.285.172	837.692	1.022.180	5.100.684

## A3. Imobilizări financiare

(lei)

Explicații	Existent la 31.12.2022	Modificări 2023		Existent la 31.12.2023
		Intrări	Ieșiri	
	1	2	3	4=1+2-3
<b>Total alte împrumuturi, din care:</b>	<b>25.980</b>	<b>-4.564</b>	<b>41</b>	<b>21.375</b>
- Alte creanțe imobilizate (2678)	25.980	-4.564	41	21.375

În categoria imobilizărilor financiare suma cu minus 4.564 lei reprezintă stornarea core depositului pentru Textron Aviation.

Suma de 41 lei reprezintă cheltuieli cu diferențe de curs valutar obținute în urma reevaluării soldului sumelor plătite pentru core deposit către Textron Aviation.

## B. ACTIVE CIRCULANTE ȘI CREAŢE

La 31 decembrie 2023 activele circulante sunt în valoare de 44.156.297 lei. Prezentăm mai jos situația detaliată a activelor circulante:

Explicații	Existent la 31.12.2022	Existent la 31.12.2023	Diferențe
			lei
0	1	2	3=2-1
<b>I. Stocuri</b>	<b>1.087.088</b>	<b>955.602</b>	<b>(131.486)</b>
<b>II. Creațe , din care:</b>	<b>11.903.584</b>	<b>9.840.621</b>	<b>(2.062.963)</b>
Creațe comerciale, din care:	7.521.435	6.410.215	(1.111.220)
• Furnizori debitori (4092)	38.310	61.102	22.792
• Clienți cerți :	5.602.041	2.337.269	(3.264.772)
- Clienți externi	24.303	18.140	(6.163)
- Clienți interni	5.577.738	2.319.129	(3.258.609)
• Clienți incerti (4118)	332.492	270.846	(61.646)
• Ajustări creațe clienți (491)	-332.492	-376.507	(44.015)
• Clienți - facturi de întocmit (418)	1.881.084	4.117.505	2.236.421
Alte creațe	4.382.149	3.430.406	(951.743)
<b>III. Investiții termen scurt</b>	<b>9.817.230</b>	<b>32.093.506</b>	<b>22.276.276</b>
<b>IV. Disponibilități</b>	<b>8.578.803</b>	<b>1.266.568</b>	<b>(7.312.235)</b>
<b>Total active circulante</b>	<b>31.386.705</b>	<b>44.156.297</b>	<b>12.769.592</b>

Valoarea totală a clienților cerți la 31 decembrie 2023 este de 2.337.269 lei, din care clienți externi în sumă de 18.104 lei și clienți interni în sumă de 2.319.129 lei.

Valoarea totală a clienților incerti în sumă de 270.846 lei reprezintă creațe aflate în litigii economice pentru care s-au constituit provizioane conform Codului Fiscal.

„ Alte creațe „ - suma de 3.430.406 lei se regăsește în bilanț la capitolul „alte creațe” și constă în :

	(lei)
• Alte creațe sociale	1.007.059
• Alte creațe cu personalul	23.998
• Subvenții fonduri UE de primit program SPICE	2.265.465
• Ajustări depreciere creațe	(32.987.716)
• TVA neexigibilă	61.527
• Debitori diverși	33.007.528
• Dobânzi de încasat	23.668
• Alte creațe cu bugetul de stat	28.877

## C. CHELTUIELI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS

Cheltuielile în avans înregistrate la 31 decembrie 2023 sunt în sumă de 326.171 lei respectiv pentru bunuri și servicii ce vor fi recunoscute drept cheltuieli în anul 2024 (316.622 lei) și bunuri și servicii ce vor fi recunoscute drept cheltuieli în anii 2025 - 2028 (9.549 lei) :

	(lei)
• Prime de asigurare (bunuri și personal)	129.933
• Mentenanță sistem de examinare teoretică a personalului aeronautic	22.605
• Abonamente soft-uri și publicații	82.828
• Abonamente monitorizare parametrii motoare	23.260
• Abonamente FMS baza de date	30.726
• Abonament manual Jeppesen	19.539
• Abonament servicii date Omnistar	14.511
• Taxe curs	2.769

**D. 1. DATORII CE TREBUIE PLĂTITE ÎNTR-O PERIOADĂ DE UN AN**

În conformitate cu OMFP nr. 1802/2014 datoriile cu termen de plată într-o perioadă de până la un an sunt grupate și evidențiate distinct în bilanț, total **10.680.906 lei**.

În categoria acestor datorii se regăsesc datorii curente către diverși furnizori și bugetul de stat achitate conform scadențelor:

Datorii	(lei)	
	2022	2023
<b>Sume datorate instituțiilor de credit (A)</b>	<b>7.400.000</b>	<b>0</b>
<b>Avansuri încasate în contul comenzilor, cont 419 (B)</b>	<b>181.315</b>	<b>232.650</b>
<b>Datorii comerciale, din care: (C)</b>	<b>1.633.175</b>	<b>4.853.933</b>
Furnizori - cont 401	497.325	2.356.215
Furnizori de imobilizări, cont 404	589.464	2.187.964
Furnizori facturi nesosite, cont 408	546.386	309.754
<b>Alte datorii, din care : (D)</b>	<b>5.368.636</b>	<b>5.594.323</b>
Sume datorate – garanții bună execuție, cont 167	42.023	87.898
Datorii față de personal, cont 421+423	1.518.696	926.590
Drepturi de personal neridicate, cont 426	828	828
Rețineri din salarii către terți, cont 427	29.784	28.216
Alte datorii cu personalul, cont 4281	100.968	54.312
Contribuții asigurări sociale, cont 431	1.595.576	1.025.815
Contribuție asiguratorie de muncă, cont 436	100.750	64.589
Impozit pe profit 441	0	1.697.047
TVA de plată, cont 4423	1.306.930	730.240
TVA neexigibilă, cont 4428	203.470	601.876
Impozit pe salarii, cont 444	298.805	189.388
Fonduri speciale, cont 447	12.967	16.983
Debitori diverși, cont 462	130.643	170.541
<b>Total (A+B+C+D)</b>	<b>14.583.126</b>	<b>10.680.906</b>

**E. PROVIZIOANE:**

În anul 2023 AACR a constituit următoarele provizioane în sumă de **12.209.158 lei**:

	(lei)
• provizion despăgubiri accident aviatic Baia Mare	9.857
• provizion litigii salariați	698.168
• provizion litigii terți	2.384.631
• provizion pensionare salariați AACR	5.099.356
• provizion indemnizații monitorizare neplătite în an anterior	10.836
• provizion indemnizație director general	560.740
• provizion repartizare profit salariați anul 2023	1.588.320
• provizion concedii odihnă neefectuate salariați anul 2023	719.463
• provizion indemnizație CA	1.092.100
• provizion ore suplimentare neefectuate la sfârșitul anului 2023	39.917
• provizion ore suplimentare sărbători legale neefectuate la sfârșitul anului 2023	5.770

Din provizioanele înregistrate în anii anteriori, în anul 2023 s-au anulat și reluat la venituri provizioane în suma de **9.039.068 lei**, sume constituite pentru:

	(lei)
• provizion pentru despăgubiri accident aviatic Baia Mare	9.857
• provizion litigii salariați	2.807.868
• provizion litigii terți	372.642
• provizion pensionare salariați AACR	5.442.337
• provizion indemnizații monitorizare neplătite la sfârșitul anului 2022	9.619
• provizion concedii odihnă neefectuate salariați anul 2022	359.136
• provizion ore suplimentare neefectuate la sfârșitul anului 2022	32.282
• provizion ore suplimentare sărbători legale neefectuate la sfârșitul anului 2022	5.327

Astfel la 31.12.2023 provizioanele în sold sunt de **16.326.499 lei** (**13.156.409 lei** provizioane în sold la 31.12.2022 la care se adaugă provizioanele constituite în anul 2023 – **12.209.158 lei** și se scad provizioanele anulate pe parcursul anului 2023 - **9.039.068 lei**).

Provizioane pentru pensii:

Conform Art.62.(1) lit.a) din Contractul Colectiv de Muncă al AACR nr.110/05.04.2019, Angajatorul suportă din fondul de salarii: o indemnizație la pensionare acordată salariaților cu o vechime neîntreruptă în AACR după cum urmează:

- pentru o vechime în AACR de la 5 ani până la 10 ani, - 3 salarii de bază brute negociate;
- pentru o vechime în AACR de la 10 ani la 15 ani, - 6 salarii de bază brute negociate;
- pentru o vechime în AACR de peste 15 ani - 9 salarii de bază brute negociate.

Valoarea provizionului pentru pensii de **5.099.356 lei** s-a stabilit de către un specialist în domeniu și s-a calculat luând ca bază un set de ipoteze privind experiența viitoare a regiei. Cele mai importante ipoteze utilizate au fost următoarele:

- indemnizația plătită la pensionare se achită pentru salariații regiei care ajung la vârsta de pensionare stabilită prin acte normative;
- rata de plecare a angajaților a fost stabilită diferențiat pentru grupe de vârstă distincte, în contextul în care un număr de angajați pleacă din cadrul regiei și nu mai primesc indemnizația;
- indemnizația este evaluată doar pentru persoanele care au statutul de angajat al regiei la data evaluării provizionului.

Pentru litigiul cu membrii familiilor implicate în accidentul de la Baia Mare, AACR a fost obligată la plata unor despăgubiri lunare. AACR a constituit un provizion în valoare de **9.857 lei**, calculat prin înmulțirea sumei aferente despăgubirilor lunare cu numărul de luni până la care se vor efectua aceste plăți, conform Hotărârilor Judecătorești.

Pentru litigiile de muncă cu salariații AACR, având ca obiect plata unor drepturi salariale, s-au constituit provizioane în valoare de **698.168 lei** pentru următoarele dosare:

- Dosarul nr. 3223/120/2021 – 450.000 lei;
- Dosarul nr. 14519/3/2022 – 7.500 lei;
- Dosarul nr. 29460/3/2022 – 7.000 lei;
- Dosarul nr. 29459/3/2022 – 7.000 lei;
- Dosarul nr. 16262/3/2023 – 7.000 lei;
- Dosarul nr. 27463/300/2022 – 7.000 lei;
- Dosarul nr. 13547/300/2023 – 7.000 lei;
- Dosarul nr. 24179/299/2023 – 75.936 lei;
- Dosarul nr. 16761/299/2022 – 123.544 lei;
- Dosarul nr. 55766/299/2022 – 6.188 lei;

Pentru litigiile cu terții s-au constituit provizioane pentru riscuri și cheltuieli în valoare de **2.384.631 lei** pentru următoarele dosare:

- Dosarul nr. 3444/2021 – 29.481 lei;
- Dosarul nr. 4992/2/2019 – 15.000 lei;
- Dosarul nr. 1726/2/2018 – 25.000 lei;
- Dosarul nr. 40066/299/2021 – 98.000 lei;
- Dosarul nr. 23968/3/2022 – 50 lei;
- Dosarul nr. 1850/2/2021 – 25.000 lei;
- Dosarul nr. 33347/3/2021 – 2.192.100 lei

Provizion pentru indemnizațiile pentru Monitorizarea Activității Aviației Civile - S-a constituit provizion aferent anului 2023 pentru sumele cuvenite salariaților din cadrul Direcției de Securitate Aeronautică aferente indemnizațiilor pentru monitorizarea aviației civile neplătite în 2023, în valoare de **10.836 lei** (inclusiv taxele).

### **F. CAPITALURI PROPRII**

Capitalurile proprii ale AACR la 31 decembrie 2023 sunt în valoare de 66.905.001 lei:

	(lei)
• Patrimoniul AACR	12.546
• Rezerve din reevaluare	20.739.931
• Rezerve legale	2.509
• Alte rezerve	31.699.569
• Rezultatul reportat (sold creditor)	89.604
• Rezultatul exercițiului financiar 2023 (sold creditor)	14.360.842

### **CAP. III. CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE**

La 31 dec. 2023 AACR a realizat profit brut în sumă de 19.652.202 lei. Veniturile totale și cheltuielile totale rezultate în urma ajustărilor cu provizioanele și ajustărilor de valoare a activelor imobilizate și circulante efectuate conform contului de profit și pierdere (inclusiv cheltuielile și veniturile aferente proiectului european SPICE) se prezintă astfel:

- venituri totale 80.346.750 lei
- cheltuielile totale 60.694.548 lei - mai puțin provizionul constituit pentru repartizarea profitului aferent salariaților (1.588.320 lei)

Profit brut contabil 19.652.202 lei

Impozit pe profit 3.703.040 lei

Profit net 15.949.162 lei

**Profitul net de repartizat** pentru anul 2023: 15.949.162 (19.652.202 lei profit brut – 3.703.040 lei impozit pe profit).

Se propune Consiliului de Administrație repartizarea profitului conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificările și completările ulterioare.

Profitul realizat în exercițiul financiar pentru anul 2023 se repartizează pe următoarele destinații conform prevederilor legale în vigoare:

1. Prevederile OG nr.64/2001 privind repartizarea profitului...la regiile autonome cu modificările și completările ulterioare :

- .....
- Minim 50% vărsăminte la bugetul de stat; .....
  - Alte rezerve, și constituie sursă proprie de finanțare, putând fi redistribuit ulterior sub formă de vărsăminte la bugetul de stat ;
  - Participarea salariaților la profit;.....regiile autonome care s-au angajat și au stabilit prin bugetele de venituri și cheltuieli obligația de participare la profit, ca urmare a serviciilor angajaților lor în relația cu acestea, pot acorda aceste drepturi în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat, în exercițiul financiar de referință.

2. Memorandum-ul Ministerului Finanțelor Publice nr.573201/14.03.2024 aprobat și comunicat AACR prin adresa MTI nr.573201/12473/19.03.2024, înregistrat la AACR cu nr.9689/20.03.2024, pentru „Mandatarea reprezentanților statului în Adunarea generală a acționarilor/Consiliului de administrație, după caz, la societățile naționale, companiile naționale și societățile cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, în vederea luării măsurilor ce se impun pentru repartizarea unei cote de minim 90% din profitul net realizat al anului 2023 sub formă de dividende/vărsăminte la bugetul de stat”.

Astfel **profitul contabil net** în sumă de **15.949.162** lei se propune a fi repartizat astfel:

Constituie provizion aferent participării salariaților la profitul anului 2023:

		-lei-
<b>Profit net</b>		<b>15.949.162</b>
Participarea salariaților la profit- în limita a 10% din profitul net rămas după deducerea sumelor repartizate la lit. a) - d) potrivit art. 1 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 64/2001, aprobată cu modificările și completările ulterioare, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul agentului economic în exercițiul financiar de referință		
	limita la salariu mediu	1.588.320
	limita la 10% din profit	1.594.916
<b>Profit net de repartizat după participarea salariaților la profit / profit contabil net (15.949.162-1.588.320)</b>		<b>14.360.842</b>

Astfel **profitul contabil net** în sumă de **14.360.842** lei se propune a fi repartizat astfel:

		-lei-
<b>Profit net de repartizat după participarea salariaților la profit (1)</b>		<b>14.360.842</b>
Vărsăminte din profit către stat: 90% din profitul net înainte de participarea salariaților la profit și după acoperirea pierderii (15.949.162) 90,04% (2)		14.360.842
<b>Alte rezerve (4)= 1-2</b>		<b>0</b>

**CAP. IV. DATE INFORMATIVE** (Formular F30 - componentă a Situațiilor financiare ) - prezintă diferite informații privind: venituri brute din servicii plătite către persoane nerezidente, creanțe comerciale restante, contravaloarea tichetelor de masă acordate salariaților, disponibilități în contul curent în lei și în valută, avansuri acordate pentru imobilizări, creanțe comerciale, creanțe imobilizate, creanțe neîncasate la termenul stabilit, creanțe în legătură cu personalul, creanțe în legătură cu bugetul statului și bugetul asigurărilor sociale, subvenții de încasat, disponibilități bănești, dobânzi de încasat, datorii, cheltuieli cu colaboratorii, vărsăminte la bugetul de stat.



**CAP. V. SITUAȚIA ACTIVELOR IMOBILIZATE** (Formular F40 - componentă a situațiilor financiare) – prezintă structura immobilizărilor (necorporale, corporale și financiare), a amortizării acestora și situația ajustărilor pentru deprecierea immobilizărilor.

**CAP. VI Situația modificărilor capitalului propriu – parte a Notelor explicative la Situațiile financiare** SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII PENTRU ANUL 2023

Element al capitalului propriu	(lei)			
	Sold la 01/01/2022	Creșteri	Reduceri	Sold la 31/12/2023
0	1	2	3	4
Patrimoniul regiei	12.546	0	0	12.546
Rezerve din reevaluare	20.829.535	0	89.604	20.739.931
Rezerve legale	2.509	0	0	2.509
Rezultatul reportat reprezentând surplusul realizat din rezerve din reevaluare	0	89.604	0	89.604
Alte rezerve	34.569.186	0	2.869.618	31.699.569
Rezultatul reportat reprezentând profit nerepartizat (pierdere nerecuperată)				
Sold creditor	0	0	0	0
Sold debitor	16.151.840	8.282	16.160.122	0
Rezultatul reportat provenit din corectarea erorilor contabile				
Sold creditor				
Sold debitor	8.282	2.577.953	2.586.235	0
Rezultatul exercițiului financiar				
Sold creditor	15.764.403	14.360.842	15.764.403	14.360.842
Sold debitor	0	0	0	0
<b>TOTAL CAPITALURI PROPRII</b>	<b>55.018.058</b>	<b>11.864.211</b>	<b>-22.732</b>	<b>66.905.001</b>

**CAP. VII. SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE – sunt parte a Notelor explicative la Situațiile financiare anuale**

FLUXURI DE NUMERAR - METODA INDIRECTA	(lei)	
	Anul încheiat la 31-12-2022	Anul încheiat la 31-12-2023
<b>Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare</b>		
Profit net înainte de impozit	17.981.583	18.063.882
Ajustări pentru:		
Cheltuieli cu deprecierea	16.892.047	19.864.261
Venituri din reluări de provizioane	-10.290.802	-9.676.067
Venituri din dobânzi	-87.760	-932.171
Cheltuieli cu dobânzile	0	0
Venituri din diferențe de curs valutar pentru activitatea de exploatare	-1.299.147	-770.259
Cheltuieli cu diferențele de curs valutar pentru activitatea de exploatare	1.029.123	598.389

Câștiguri din cedarea de mijloace fixe	0	-128.412
Subvenții pentru investiții virate la venituri	-587.759	-657.777
<b>Rezultat din exploatare înainte de modificările în capitalul circulant</b>	<b>23.637.285</b>	<b>26.361.846</b>
(Creșterea)/descreșterea creanțelor	-2.196.440	2.062.963
(Creșterea)/descreșterea stocurilor	-610.768	131.486
(Creșterea)/descreșterea cheltuielilor în avans	24.431	20.177
(Creșterea)/descreșterea veniturilor în avans	0	0
(Creșterea)/descreșterea datoriilor către furnizori și stat	-5.156.588	-3.902.220
<b>Numerar generat de exploatare</b>	<b>15.697.920</b>	<b>24.674.252</b>
Impozit pe profit plătit	-3.481.912	-3.102.141
Alte datorii de exploatare	-533.676	-1.410.402
Participarea salariaților la profit	0	0
<b>Numerar net generat/(folosit) de activități de exploatare</b>	<b>11.682.332</b>	<b>20.161.709</b>
<b><u>Fluxuri de numerar din activități de investiții</u></b>		
Achiziții de terenuri și mijloace fixe	-2.197.857	-5.328.205
Incasări din vânzarea de mijloace fixe	0	152.810
Venituri din diferențe de curs valutar pentru activitatea de investiții	7.389	144
Cheltuieli cu diferențele de curs valutar pentru activitatea de investiții	-5.169	-960
Dobânzi încasate	0	0
Alte împrumuturi-garanții pe termen lung	0	-21.457
<b>Numerar net generat/(folosit) în activitatea de investiții</b>	<b>-2.195.637</b>	<b>-5.197.668</b>
<b><u>Fluxuri de numerar din activități de finanțare</u></b>		
Împrumuturi/Rambursări de împrumuturi pe termen lung	-8.442.290	0
Plata datoriilor aferente leasingului financiar	-	0
Varsaminte din profitul net al regiilor autonome	-169.134	0
Cheltuieli din diferențe de curs valutar pentru activitatea de finanțare	-142.677	0
Venituri cu diferențele de curs valutar pentru activitatea de finanțare	216.041	0
Dobânzi plătite	-133.684	0
<b>Numerar net generat/(folosit) în activitatea de finanțare</b>	<b>-8.671.744</b>	<b>0</b>
<b><u>Creșterea netă de numerar și echivalente de numerar</u></b>	<b><u>814.951</u></b>	<b><u>14.964.041</u></b>
<b><u>Numerar și echivalente de numerar la începutul perioadei</u></b>	<b><u>17.581.082</u></b>	<b><u>18.396.033</u></b>
<b><u>Numerar și echivalente de numerar la finele perioadei</u></b>	<b><u>18.396.033</u></b>	<b><u>33.360.074</u></b>

### **CAP.VIII. REALIZAREA BUGETULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI**

Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2023 al AACR – R.A. a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 12/04/2023 publicată în Monitorul Oficial. Partea I nr. 319 din 13/04/2023.

**Venituri totale : 80.346,75 mii lei. din care:**

- 79.744,97 mii lei ( generate din activitatea AACR)
- 601,78 mii lei ( generate din fonduri europene)

**Cheltuieli totale : 62.282,87 mii lei. din care:**

- 61.681,09 mii lei ( generate din activitatea AACR)
- 601,78 mii lei ( generate din fonduri europene)

**Rezultat brut (profit) : 18.063,88 mii lei - BVC Anexa nr. 1. rd 20**

**Impozit profit : 3.703,04 mii lei - BVC Anexa nr. 1. rd 21**

**Profit net : 14.360,84 mii lei - BVC Anexa nr. 1. rd 26**

**A. Activitatea de exploatare:**

**1) Venituri din exploatare: 78.644,18 mii lei. din care:**

**78.042,40 mii lei (generate din activitatea AACR)**

**601,78 mii lei (generate din fonduri europene)**

La 31 decembrie 2023 execuția veniturilor din exploatare a fost în sumă de 78.644,18 mii lei realizându-se în procent de 105,13 % comparativ cu nivelul rectificat și cuprind:

1.1 venituri din producția vândută 77.768,21 mii lei;

1.2 alte venituri din exploatare 875,97 mii lei.

**1.1 Venituri din producția vândută**

Principalele surse de obținere a veniturilor din producția vândută au fost: supervizarea furnizării serviciilor de navigație aeriană, a managementului spațiului aerian și a managementului fluxurilor de trafic aerian, inspecția și verificarea din zbor a mijloacelor PNA-Tc cu aeronava proprie, activități în domeniul securității aeronautice, supravegherea menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor pe aeroporturi, certificarea personalului aeronautic, alte avize, autorizări, certificări și servicii aeronautice (prezentate în Anexa nr. 2 la Execuția BVC 2023 – Detalierea indicatorilor economico-financiari prevăzuți în bugetul de venituri și cheltuieli).

În structură, veniturile din producția vândută s-au realizat după cum urmează:

Venituri din producția vândută	BVC 2023 aprobat HG 338/2023 (mii lei)	BVC 2023 executat (mii lei)	%
1	2	3	4=3/2
<b>a. venituri din servicii prestate total</b>	<b>74.024,76</b>	<b>77.560,36</b>	<b>104,78</b>
Supervizarea furnizării serviciilor de navigație aeriana	7.503,05	7.503,05	100,00
Activități în domeniul securității aviației civile	15.758,61 (11,26 mil. pax)	16.543,45 (11,93 mil pax.)	104,98
Inspecția și verificarea din zbor a funcționarii mijloacelor PNA-Tc	11.160,50 (650 ore)	10.398,72 (612 ore)	93,17
Supravegherea menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor pe aeroporturi	23.297,05 (11,26 mil. pax)	25.704,45 (11,96 mil pax.)	110,33
Certificarea personalului aeronautic	4.250,00	5.245,87	123,43
Alte avize, autorizări, certificări și servicii aeronautice	11.805,55	12.164,80	103,04
<b>b. venituri din redevențe și chirii</b>	<b>2,34</b>	<b>2,82</b>	<b>120,51</b>
<b>c. alte venituri</b>	<b>60,00</b>	<b>205,03</b>	<b>341,72</b>
<b>1.1 Total venituri din producția vândută (a + b + c)</b>	<b>74.087,10</b>	<b>77.768,21</b>	<b>104,97</b>

Pentru activitatea **Supervizarea furnizării serviciilor de navigația aeriană** încasările s-au realizat conform prevederilor Ordinului MTI nr. 4/2023 pentru modificarea și completarea anexei la OMTI nr. 1305/2012 privind aprobarea tarifelor percepute de Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română pentru efectuarea activităților prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române.

Activitatea **Inspecția și verificarea din zbor a funcționarii mijloacelor PNA-Tc** s-a materializat prin efectuarea unui număr de 612 ore de zbor.

La capitolele **Activități în domeniul securității aeronautice și Supravegherea menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor pe aeroporturi**, veniturile înregistrate au fost influențate de numărul de pasageri îmbarcați pe aerodromurile certificate din România în anul 2023 și în mod particular (în cazul supravegherii menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor), de cele trei plafoane de tarifare aplicabile.

Veniturile capitolului **Alte avize, autorizări, certificări și servicii aeronautice** sunt influențate de factorul de sezonabilitate și repetabilitate, având strânsă legătură cu trendul domeniului aeronautic intern și volumul cererii de prestare de servicii din partea clienților AACR.

**Alte venituri** - în valoare de **205,03 mii lei**, reprezintă venituri din recuperarea cheltuielilor de deplasare efectuate de inspectorii regiei în țară și străinătate, conform convențiilor și contractelor încheiate cu agenții aeronautici.

1.2 Alte venituri din exploatare - în valoare de **875,97 mii lei** - rd.14 Anexa 2 BVC reprezintă venituri realizate din alte surse, din care :

- venituri realizate din alte surse respectiv penalități creanțe neîncasate în sumă de 24,97 mii lei;
- venituri realizate din alte surse respectiv penalități în valoare de 22,19 mii lei;
- venituri din vânzare active în valoare de 128,41 mii lei;
- venituri din subvenții/ investiții în valoare 657,78 mii lei din care 601,78 mii lei aferente investițiilor din fonduri europene (proiectul SPICE) reprezentând cota de 85% recuperată de la INEA ;
- alte venituri în valoare de 42,62 mii lei respectiv recuperări cheltuieli școlarizare, diverse imputații, etc

**2) Cheltuieli din exploatare 61.683,52 mii lei. din care:**

61.081,74 mii lei (generate din activitatea AACR)

601,78 mii lei ( generate din fonduri europene)

La 31 decembrie 2023 execuția cheltuielilor de exploatare a fost în sumă de 61.683,52 mii lei comparativ cu nivelul aprobat – 74.212,38 mii lei.

Execuția acestora comparativ cu bugetul rectificat se prezintă în structură după cum urmează:

Cheltuieli (conform Anexei nr. 2 – Execuția BVC 2023)	BVC 2023 aprobat HG 338/2023 (mii lei)	BVC 2023 executat (mii lei)	%
1	2	3	4=3/2
<b>CHELTUIELI TOTALE. din care:</b>	<b>74.212,38</b>	<b>62.282,87</b>	<b>83,93</b>
<b>1. Cheltuieli pentru exploatare totale. din care:</b>	<b>73.615,93</b>	<b>61.683,52</b>	<b>83,79</b>
<b>(A) Cheltuieli cu bunuri și servicii. din care:</b>	<b>21.504,95</b>	<b>12.197,84</b>	<b>56,72</b>
A1. Cheltuieli privind stocurile	5.415,47	2.590,69	47,84
A2. Cheltuieli privind serviciile executate de terți	8.504,44	4.774,42	56,14
A3. Cheltuieli cu alte servicii executate	7.585,04	4.832,73	63,71
<b>(B) Cheltuielile cu impozite. taxe</b>	<b>522,14</b>	<b>160,75</b>	<b>30,79</b>
<b>(C) Cheltuieli cu personalul. din care:</b>	<b>44.803,58</b>	<b>39.020,32</b>	<b>87,09</b>
C0. Cheltuieli de natură salarială	38.461,53	35.199,71	91,52
C1. Cheltuieli cu salariile	35.117,35	32.678,86	93,06
C2. Bonusuri	3.344,18	2.520,85	75,38
C3. Alte cheltuieli cu personalul (drepturi salariale cuvenite în baza unor hotărâri judecătorești. plăți compensatorii)	2.938,06	711,56	24,22
C4. Cheltuieli aferente contractului de mandat a altor organe de conducere. comisii și comitete	1.747,62	1.735,65	99,32
C5. Cheltuieli cu asigurările și protecția socială. fonduri speciale și alte obligații legale	1.656,37	1.373,40	82,92
<b>(D) Alte cheltuieli de exploatare. total din care:</b>	<b>6.785,26</b>	<b>10.304,61</b>	<b>151,87</b>
Amortizări	8.307,06	6.794,37	81,79

Cheltuieli (conform Anexei nr. 2 – Execuția BVC 2023)	BVC 2023 aprobat HG 338/2023 (mii lei)	BVC 2023 executat (mii lei)	%
1	2	3	4=3/2
Ajustări și deprecieri pentru pierdere de valoare și provizioane(cheltuieli- venituri din provizioane)	-1.531,78	3.448,20	-225,11
cheltuieli privind ajustările și provizioanele	6.785,11	13.124,27	193,42
venituri din provizioane și ajustări pentru depreciere sau pierderi de valoare	8.316,89	9.676,07	116,34
<b>2. Cheltuieli financiare</b>	<b>596,45</b>	<b>599,35</b>	<b>100,49</b>

**Ajustări privind provizioanele:** – se prezintă mecanismul de constituire a cheltuielilor și repunere pe venituri în funcție de evenimentele desfășurate pe parcursul exercițiului financiar 2023. Acestea cuprind ajustări de valoare privind activele circulante și ajustări privind provizioanele.

Nr. crt	Explicații	BVC 2023 execuție (mii lei)
f)	Ajustări și deprecieri pentru pierdere de valoare și provizioane din care : (conform Anexa nr.2 . rd 121 din execuția BVC 2023 ):	3.448,20
f1)	Cheltuieli privind ajustările și provizioanele (conform Anexa nr.2 . rd 122 din execuția BVC 2023 )	13.124,27
	f1.a)- cheltuieli	13.124,27
	f1.b)- cheltuieli din care:	915,11
	provizion pierderi creante	54,38
	provizion clienți neîncasați	125,54
	provizion pierderi valoare debitori	735,19
	f1.c)- cheltuieli din care:	12.209,16
	provizion accident Baia Mare	9,86
	provizion pensionare salariați AACR	5.099,36
	provizion indemnizații monitorizare activități securitate neplătite în an anterior	10,84
	provizioane litigii salariați Dosarul nr. 3223/120/2021 – 450,00 mii lei; Dosarul nr. 14519/3/2022 – 7,50 mii lei; Dosarul nr. 29460/3/2022 – 7,00 mii lei; Dosarul nr. 29459/3/2022 – 7,00 mii lei;; Dosarul nr. 16262/3/2023 – 7,00 mii lei;; Dosarul nr. 27463/300/2022 7,00 mii lei;; Dosarul nr. 13547/300/2023 – 7,00 mii lei;; Dosarul nr. 24179/299/2023 – 75,94 mii lei; Dosarul nr. 16761/299/2022 – 123,54 mii lei; Dosarul nr. 55766/299/2022 – 6,19 mii lei	698,17
	provizioane litigii terți Dosarul nr. 3444/2021 – 29,48 mii lei; Dosarul nr. 4992/2/2019 – 15,00 mii lei; Dosarul nr 1726/2/2018 – 25,00 mii lei; Dosarul nr. 40066/299/2021 – 98,00 mii lei; Dosarul nr. 23968/3/2022 – 0,05 mii lei; Dosarul nr 1850/2/2021 – 25,00 mii lei; Dosarul nr 33347/3/2021 – 2.192,10 mii lei	2.384,63
	provizion indemnizație director general	560,74
	provizion repartizare profit salariați	1.588,32
	provizion concedii odihnă neefectuate salariați	719,46
	provizion indemnizație CA	1.092,10
	provizion ore suplimentare neefectuate în an anterior	39,92
	provizion ore suplimentare sărbători legale neefectuate în an anterior	5,77

Nr. crt	Explicații	BVC 2023 execuție (mii lei)
f2)	Venituri privind ajustările și provizioanele din care: (conform Anexa nr.2 . rd 125 din execuția BVC 2023 ).	9.676,07
	f2.a)- venituri	9.676,07
	f2.b)- venituri din care:	637,00
	provizion clienți neîncasați	81,53
	provizion stocuri cu mișcare lentă	0,27
	provizion depreciere creanțe debitori	555,20
	f2. c)- venituri din care:	9.039,07
	provizion accident Baia Mare	9,86
	provizion pensionare salariați AACR	5.442,33
	provizion indemnizații monitorizare neplătite în an anterior	9,62
	provizion litigii terți dosar 40066/299/2021-87,83 dosar 23968/3/2022-5,00 dosar 13232/94/2019-14,48 dosar 1537/2/2019-265,33	372,64
	provizioane litigii salariați dosar nr.670-79,80 dosar nr.24563/3/2019-1.559,09 dosar nr.9772/3/2021-169,60 dosar nr.13578/3/2021-579,92 dosar nr.7132/3/2022-127,50 dosar nr.3223/120/2021-291,96	2.807,87
	provizion pentru concedii neefectuate salariați	359,14
	provizion pentru ore suplimentare salariați sfârșit de an	32,28
	provizion ore suplimentare sărbători legale neefectuate în an anterior	5,33

**B. Activitatea financiară:**

Veniturile financiare s-au realizat în anul 2023 în sumă de 1.702,57 mii lei iar cheltuielile financiare realizate au fost în sumă de 699,35 mii lei.

Structura veniturilor/cheltuielilor financiare înregistrate la 31.12.2023 se prezintă astfel:

Venituri financiare	BVC 2023 aprobat HG 338/2023 (mii lei)	BVC 2023 executat (mii lei)	%
1	2	3	4=3/2
Veniturile financiare, din care:	1.006,42	1.702,57	169,17
Venituri din diferențe de curs valutar	923,43	770,40	83,16
Venituri din dobânzi	79,99	932,17	1.165,36

Cheltuieli financiare	BVC 2023 aprobat HG 338/2023 (mii lei)	BVC 2023 executat (mii lei)	%
1	2	3	4=3/2
Cheltuieli financiare, din care:	596,45	599,35	100,49
Cheltuieli din dobânzi	0	0	0
Alte cheltuieli financiare	596,45	599,35	100,49

### C. Proiectul european SPICE

Având în vedere prevederile Regulamentului CE nr.1316/2016 de stabilire a CEF (Connecting Europe Facility), prin care sunt stabilite condițiile, metodele și procedurile pentru furnizarea asistenței financiare pentru rețelele trans-europene în scopul sprijinirii proiectelor de interes comun în sectorul transporturilor, telecomunicațiilor și infrastructurii energetice, precum și în baza Programului de lucru multi-anual stabilit în Anexa I la Decizia de Implementare a Comisiei Europene nr. C(2015) 7358, Agenția Europeană pentru Rețele și Inovații (INEA) a publicat în data de 05 Noiembrie 2015 un Anunț pentru transmiterea de propuneri (Call for Proposal, prescurtat CP) adresat exclusiv Statelor Membre eligibile pentru finanțare din Fondul de Coeziune (stabilite prin Decizia de Implementare a comisiei Europene nr. 2014/99/EU). În grupul țărilor care pot beneficia de finanțare prin Fondul de Coeziune este inclusă și România.

În conformitate cu prevederile art. 11(5) din regulamentul CEF și secțiunii 10.2 din programul multi-anual, ratele maxime de co-finanțare care pot fi acordate trebuie să fie cele aplicabile Fondului de Coeziune, anume **până la 85%** din valoarea proiectului. Costurile indirecte nu sunt acoperite de finanțare. Conform pct. 12.2.1 din CP, pentru a asigura eficientizarea finanțării EU, solicitanții sunt încurajați să transmită proiecte a căror valoare nu trebuie să fie mai mică de 500.000 euro în cazul studiilor, respectiv 1.000.000 euro în cazul activităților.

Având în vedere oportunitatea determinată de CP-ul menționat mai sus, AACR a elaborat și transmis o propunere care are în vedere proiectul **“Implementarea la nivel național a conceptului PBN”** astfel încât să se asigure îndeplinirea prevederilor Rezoluției OACI 37/11.

În urma acțiunilor desfășurate, propunerea de implementare a conceptului PBN la nivel național a fost aprobată la nivelul INEA și asumată de entitățile românești sus-menționate prin semnarea Acordului de Finanțare nr. INEA/CEF/TRAN/M2015/1125723 la data de 22.11.2016.

Activitățile AACR cuprinse în proiect pentru perioada 2016-2021 sunt în valoare de 957.000 Euro din care 813.450 Euro (85%) se asigură din bugetul INEA și 143.550 Euro(15%) se asigură din bugetul AACR.

Din valoarea totală alocată acestui proiect, prin semnarea amendamentului nr. 5 semnat la Acordul de Grant INEA/CEF/TRAN/M2015/1125723, bază pentru activitățile și costurile aferente până la 30.06.2022, AACR a înregistrat în anul 2023 următoarele cheltuieli, astfel:

#### Execuția veniturilor și cheltuielilor aferente proiectului SPICE în anul 2023 :

Proiect SPICE (cota 85% fonduri europene)	BVC 2023 aprobat HG 338/2023 (mii lei)	BVC 2023 executat (mii lei)	%
1	2	4	5=3/2
Venituri din fonduri europene (aferente proiect SPICE)	601,78	601,78	100,00
Cheltuieli din fonduri europene (aferente proiect SPICE). din care:	601,78	601,78	100,00
a) cheltuieli materiale			
b) cheltuieli cu salariile			
c) cheltuieli privind prestările de servicii			
d) cheltuieli cu reclama si publicitatea			
e) alte cheltuieli	601,78	601,78	100,00



**D. Bugetul activității de investiții** - detalierea acestui capitol este cuprinsă în Anexa nr.4 la BVC 2023 „Programul de investiții, dotări și surse de finanțare”.

Resursele necesare finanțării investițiilor pentru anul 2023 au fost în sumă de **4.720,99 mii lei** asigurate din **surse proprii** - din amortizare;

La capitolul „Cheltuieli pentru investiții” din totalul de **9.664,11 mii lei** BVC 2023 aprobat conform Hotărârii CA din luna decembrie 2023 s-au realizat investiții de **4.720,99 mii lei**.

Explicații	BVC 2023 aprobat HG 338/2023 (mii lei)	BVC 20223 aprobat conform Hotărârii CA (mii lei)	BVC 2023 executat (mii lei)	%	%
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
<b>Surse de finanțare a investițiilor, din care:</b>	<b>10.877,17</b>	<b>10.877,17</b>	<b>4.720,99</b>	<b>43,40</b>	<b>43,40</b>
<b>1. Surse proprii, din care:</b>	<b>8.307,06</b>	<b>8.307,06</b>	<b>4.720,99</b>	<b>56,83</b>	<b>56,83</b>
1.a amortizare	8.307,06	8.307,06	4.720,99	56,83	56,83
<b>4. Alte surse, din care:</b>	<b>2.570,11</b>	<b>2.570,11</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
4.a disponibil cont curent	2.570,11	2.570,11	0,00	0,00	0,00
<b>Cheltuieli pentru investiții, din care:</b>	<b>10.877,17</b>	<b>9.664,11</b>	<b>4.720,99</b>	<b>43,40</b>	<b>48,85</b>
1. Investiții în curs	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Investiții efectuate la imobilizările corporale existente (modernizări)	453,25	1.253,37	1.032,19	227,73	82,35
4.1. Dotări (alte achiziții de imobilizări corporale)	1.202,41	3.084,12	2.022,87	168,23	65,59
4.2. Dotări (alte achiziții de imobilizări necorporale)	8.221,51	5.326,62	1.665,93	20,26	31,28

#### **CAP.IX. PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI**

În vederea analizei situației financiare pe baza indicatorilor economici, se prezintă tabelul centralizator privind elementele componente ale activului și pasivului, bilanțului contabil pe anii 2022 și 2023.

#### Bilanțul contabil

Nr. Crt.	Explicații	Valori (lei)	
		2022	2023
0	1	2	3
1.	Imobilizări necorporale	1.091.454	1.919.696
2.	Imobilizări corporale	51.546.057	48.470.041
3.	Imobilizări financiare	25.980	21.375
4.	<b>Active imobilizate - total (1+2+3)</b>	<b>52.663.491</b>	<b>50.411.112</b>
5.	Stocuri	1.087.088	955.602
6.	Creanțe	11.903.584	9.840.621
7.	Investiții pe termen scurt	9.817.230	32.093.506
8.	Casă și conturi la bănci	8.578.803	1.266.568
9.	<b>Active circulante - total (5+6+7+8)</b>	<b>31.386.705</b>	<b>44.156.297</b>
10.	Cheltuieli în avans	346.349	326.171
11.	<b>Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă de un an</b>	<b>14.583.126</b>	<b>10.680.906</b>
12.	<b>Active circulante nete, respectiv datorii curente nete</b>	<b>16.488.695</b>	<b>33.140.326</b>
13.	<b>TOTAL ACTIVE MINUS DATORII CURENTE</b>	<b>69.155.645</b>	<b>83.554.897</b>
14.	Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă mai mare de un an, din care:		
15.	Provizioane	13.156.409	16.326.498
16.	Venituri în avans	1.638.952	981.175
17.	Capital – patrimoniul regiei	12.546	12.546
18.	Rezerve din reevaluare	20.829.535	20.739.931
19.	Rezerve	34.571.696	31.702.078
20.	Rezultat reportat	16.160.122	89.604

Nr. Crt.	Explicații	Valori	
		2022	2023
0	1	2	3
21.	Rezultatul exercițiului	15.764.403	14.360.842
22.	Repartizarea profitului		
	<b>TOTAL CAPITALURI PROPRII (17+18+19+20+21-22)</b>	<b>55.018.058</b>	<b>66.905.001</b>

### INDICATORI ECONOMICI – FINANCIARI

Indicatorii financiari oferă un mijloc rapid și relativ simplu de examinare a solidității financiare a unei entități. Rolul unui indicator este să facă legătura între diverse cifre care apar în situațiile financiare sau legătura dintre o cifră din situațiile financiare și unele resurse ale entității.

Indicatorii pot fi foarte utili când se compară soliditatea financiară a diferitelor entități.

Calculând un număr relativ mic de indicatori, este posibil să se alcătuiască o imagine destul de bună a poziției și performanței financiare a unei entități. Indicatorii sunt folosiți pe scară largă de cei interesați de entități și performanțele lor.

Este important să se aprecieze faptul că indicatorii reprezintă punctul de plecare al unei analize mai aprofundate.

Indicatorii ajută la evidențierea atuurilor și a punctelor slabe ale unei entități, din punct de vedere financiar.

Felul în care este prezentat un anumit indicator depinde de necesitățile utilizatorilor informației.

Se pot calcula un număr mare de indicatori. Totuși, pentru utilizatori sunt folositori doar un număr relativ mic de indicatori, care au la bază relații cheie.

Nu există o listă de indicatori general acceptată, care se poate aplica la situațiile financiare și nici o metodă standard de calculare a multor indicatori. În practică, se întâlnesc variații, atât din punctul de vedere al alegerii indicatorilor, cât și al metodei de calcul al acestora.

Totuși, pentru comparație e importantă consecvența în modul de calcul al indicatorilor. Indicatorii analizați mai jos sunt cel mai frecvent utilizați, fiind printre cei mai importanți pentru luarea deciziilor.

Indicatorii pot fi grupați în câteva categorii; fiecare reflectă un anumit aspect al performanței sau poziției financiare. Categoriile de indicatori prezentate în continuare oferă o bază utilă pentru explicarea naturii indicatorilor financiari întâlniți în practică:

**1. Indicatorii de lichiditate** se referă la capacitatea entității de a-și respecta obligațiile financiare pe termen scurt. Pentru supraviețuirea unei entități, este vital ca ea să aibă suficiente resurse lichide disponibile pentru a se achita de obligațiile ajunse la scadență.

În mod curent se folosesc următorii indicatori:

- rata lichidității curente;
- rata testului acid.

$$\text{a) Lichiditatea curentă} = \frac{\text{Active curente (circulante)} \quad 44.156.297}{\text{Datorii curente (sub 1 an)} \quad 10.680.906} = 4.13$$

**b) Testul acid** (lichiditatea imediată) reprezintă un test de lichiditate mai riguros. Se poate argumenta că, pentru multe entități, stocul disponibil nu poate fi transformat rapid în numerar.

$$\text{Lichiditatea imediată} = \frac{\text{Active curente(circulante) - Stocuri} \quad 44.156.297 - 955.602}{\text{Datorii curente} \quad 10.680.906} = 4.04$$

Nivelul minim al acestui indicator este declarat adesea 1,0 (sau 1:1). Totuși la multe entități, considerate cu lichiditate adecvată, nu este ieșit din comun ca rata testului acid să fie sub 1,00, fără ca asta să provoace o problemă de lichiditate.

Interpretarea indicatorilor de lichiditate trebuie să fie făcută cu o atenție deosebită.

E posibil ca cifrele din bilanțul contabil să nu fie reprezentative pentru poziția lichidității în anul respectiv. Această situație se poate datora unor factori excepționali.

Aceste rate nu reflectă dinamica determinată de principiul continuității activității și nicio analiză financiară pe bază de fluxuri de numerar.

În anul 2023 comparativ cu anul 2022, valoarea indicatorilor a fost sensibil îmbunătățită, de la 2.15 în anul 2022 la 4.13 în anul 2023 pentru lichiditatea curentă, respectiv de la 2.08 în anul 2022 la 4.04 în anul 2023 pentru testul acid.

## **2. Indicatori de risc (efectul de levier)**

Efectul de levier apare atunci când o firmă e finanțată, cel puțin parțial, prin împrumuturi. Nivelul de îndatorare al unei entități este un factor important de evaluare a riscului.

Efectele pozitive și cele negative ale îndatorării cresc o dată cu creșterea ponderii datoriilor în cadrul capitalurilor proprii.

Un grad ridicat de îndatorare crește riscul expunerii pentru creditori, dar și cel al îndatorării pentru proprietari, determinând creșterea riscului ca entitatea să devină insolubilă. Cu toate acestea majoritatea entităților au un anumit grad de îndatorare.

**a) Gradul de îndatorare** se exprimă în general ca un raport între datoriile totale și activele totale.

$$G_i = \frac{\text{Datorii totale}}{\text{Active totale}} \times 100 = \frac{10.680.906}{94.893.580} \times 100 = 11,25\%$$

Cu cât este mai mare această rată, cu atât riscul este mai mare pentru creditori. Totuși acest indicator nu este o măsură a capacității reale a entității de a-și acoperi datoriile. În cursul anului 2023 indicatorul a avut o îmbunătățire comparativ cu anul 2022, astfel a avut loc o reducere a gradului de îndatorare de la 17.28% la 11.25%.

## **3. Indicatori de activitate (indicatori de gestiune)**

### **a) Viteza de rotație a debitelor-clienți**

- calculează eficacitatea entității în colectarea creanțelor sale;
- exprimă numărul de zile până la data la care debitorii își achită datoriile către entitate.

$$\frac{\text{Sold mediu clienți}}{\text{Cifra de afaceri}} \times 365 = \frac{7.270.619}{77.768.209} \times 365 = 32.85 \text{ zile}$$

O valoare în creștere a indicatorului poate indica probleme legate de controlul creditului acordat clienților și, în consecință, creanțe mai greu de încasat (clienți rău platnici). Comparativ cu anul 2022, în anul 2023 indicatorul a suferit o îmbunătățire substanțială prin reducerea termenului de încasare a clienților de 36.5 zile la 32.85 zile, fapt datorat de ansamblul de măsuri luate de conducerea regiei privind încasarea la termen a creanțelor.

**b) Perioada de plată a datoriilor comerciale (numar de zile)**, exprimă numărul de zile de creditare până la care AACR a achitat datoriile comerciale.

$$\frac{\text{Sold mediu furnizori}}{\text{Cifra de afaceri}} \times 365 = \frac{3.243.554}{77.768.209} \times 365 = 14.6 \text{ zile}$$

**c) Viteza de rotație a activelor imobilizate** evaluează eficacitatea managementului activelor imobilizate prin examinarea valorii cifrei de afaceri generată de o anumită cantitate de active imobilizate.

$$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Active imobilizate}} = \frac{77.768.209}{50.411.112} = 1.54$$

**d) viteza de rotație a activelor totale** evaluează eficacitatea managementului activelor totale prin examinarea valorii cifrei de afaceri generată de o anumită cantitate de active totale.

$$\frac{\text{Cifra de afaceri}}{\text{Total active}} = \frac{77.768.209}{94.893.580} = 0.82$$

**4. Indicatori de profitabilitate** – exprimă eficiența entității în realizarea de profit din resursele disponibile

**a) rentabilitatea capitalului angajat** – reprezintă profitul pe care îl obține entitatea din banii investiți în afacere:

$$\frac{\text{Profit înaintea plății dobânzii și impozitului pe profit}}{\text{Capitalul angajat}} \times 100 = \frac{18.063.882}{66.905.001} \times 100 = 27\%$$

unde capitalul angajat se referă la banii investiți în entitate atât de către acționari, cât și de creditorii pe termen lung și include capitalul propriu și datoriile pe termen lung sau active totale minus datorii curente.

$$\text{b) Rentabilitatea financiară (R}_f\text{)} = \frac{\text{Profit net}}{\text{Capitaluri proprii}} \times 100 = \frac{14.360.842}{66.905.001} \times 100 = 21.46\%$$

Rata rentabilității financiare (rentabilitatea capitalurilor proprii totale) exprimă capacitatea capitalurilor proprii de a produce profit.

$$\text{c) Rata profitului (R}_p\text{)} = \frac{\text{Profit brut}}{\text{Cifra de afaceri}} \times 100 = \frac{18.063.583}{77.768.209} \times 100 = 23.23\%$$

**5. Solvabilitatea patrimonială (S<sub>p</sub>)** reprezintă gradul în care entitățile pot face față obligațiilor de plată.

Solvabilitatea este considerată bună, când rezultatul obținut depășește 30%, indicând ponderea surselor proprii în totalul pasivului.

$$S_p = \frac{\text{Capital propriu}}{\text{Total pasiv}} \times 100 = \frac{66.905.001}{94.893.580} \times 100 = 70.50\%$$

a) **Raportul datorii la capitalul propriu=**

$$\frac{\text{Total datorii}}{\text{Capitalul propriu}} = \frac{10.680.906}{66.905.001} = 0,16$$

Dacă acest indicator este prea ridicat, acest lucru ar putea semnaliza că entitatea și-a consumat întreaga capacitate de îndatorare și nu dispune de o marjă de manevră în cazul unor evenimente viitoare nefavorabile.

b) **Raportul imobilizări corporale nete la capitalul propriu =**

$$\frac{\text{Capital propriu} - \text{Imobilizări necorporale}}{\text{Capitalul propriu}} = \frac{66.905.001 - 1.919.696}{66.905.001} = 0,97$$

Acest indicator da informații cu privire la calitatea curentă a capitalului propriu, deoarece sunt eliminate activele necorporale precum licențe și alte active necorporale.

**Cap.X ORGANIZAREA CONTROLULUI FINANCIAR PROPRIU ȘI ACTIUNILE DE CONTROL DERULATE**

Controlul financiar de gestiune a fost realizat în conformitate cu prevederile HG nr.1151/23.11.2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune.

Toate acțiunile prevăzute în programul de activitate pentru controlul financiar de gestiune aprobat pe anul 2023, cu modificările și completările ulterioare, au fost efectuate.

Activitatea Compartimentului Control Financiar de Gestiune desfășurată în anul 2023 se prezintă astfel:

- verificarea respectării prevederilor legale în fundamentarea proiectului bugetului de venituri și cheltuieli al AACR pe anul 2023;
- verificarea prin sondaj a respectării prevederilor legale și reglementărilor interne cu privire la emiterea facturilor și achitarea acestora direct din platformele online de pe site-ul AACR, precum și înregistrarea acestor operațiuni în evidența contabilă în urma importului facturilor în programul Wizcount;
- verificarea prin sondaj a respectării prevederilor legale și a reglementărilor interne cu privire la încasările și plățile efectuate prin virament bancar sau în numerar și înregistrarea acestora în contabilitate, precum și cu privire la întocmirea, circulația, păstrarea și arhivarea documentelor primare, contabile și a celor tehnico-operative aferente acestor operațiuni;
- verificarea modului de efectuare a inventarierii anuale a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii pe anul 2022 și a stadiului de îndeplinire a măsurilor stabilite în urma inventarierii anuale a patrimoniului pe anul 2022;

- verificarea execuției bugetare trimestrul III 2023;
  - analiza implementării măsurilor propuse de Compartimentul CFG pe parcursul anului 2023 și întocmirea programului de activitate CFG pe anul 2024;
  - 12 acțiuni de verificare inopinată a valorilor existente în casierie.
- Nu au fost constatate cazuri de sustrageri sau fraude.

### **Cap. XI. AUDITUL INTERN**

Activitatea de audit intern derulată de către Compartimentul Audit Public Intern în anul 2023, s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a prevederilor O.M.T. nr. 1.380/2016 pentru aprobarea Normelor specifice privind exercitarea activității de audit intern în cadrul Serviciului Audit al Ministerului Transporturilor, precum și în cadrul compartimentelor de audit intern ale entităților publice din subordinea/sub autoritatea acestuia și în baza Planului anual de audit intern aprobat pentru anul 2023 prezentat în Anexa nr. 1.

### **Cap. XII. DIVERSE**

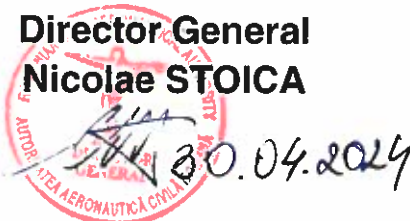
Inventarierea patrimoniului – prin Decizia Directorului General nr. D937/2023 cu modificările și completările ulterioare, s-a dispus efectuarea inventarierii patrimoniului regiei. Inventarierea a fost efectuată în conformitate cu prevederile Legii Contabilității nr.82/1991. a Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate a Ordinului Ministerului Finanțelor Publice nr. 2861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a Procedurii interne privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii în cadrul AACR. PI-EC-INV. Ediția 6/2022.

Rezultatele inventarierii au fost analizate de către Comisia centrală conform proceselor verbale nr. 7193/29.02.2024, 12876/12.04.2024 privind inventarierea patrimoniului la data de 31 decembrie 2023.

Prezentul Raport al Administratorilor, împreună cu Situațiile Financiare (întocmite conform OMFP nr. 1802/2014) va fi aprobat de către Consiliul de Administrație.

**Președinte CA**  
**Alexandru ANGHEL**

5  
1  
**Director General**  
**Nicolae STOICA**



30.04.2024

Director DEA  
Adrian ARHIRE



Întocmit  
Ec. Ștefania ENACHE



Anexo nr. 1  
la  
RAP. ADM.

**APROBAT,**  
**CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE**

**Raport**  
**privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2023**  
desfășurată la nivelul RA Autoritatea Aeronautică Civilă Română

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

---

CUPRINS

PARTEA I-A – INFORMAȚII GENERALE .....	4
I.1. Identificarea instituției publice.....	4
I.2. Scopul raportului.....	4
I.3. Perioada de raportare.....	4
I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora.....	4
I.5. Documentele analizate .....	5
PARTEA A II-A – PREZENTAREA ACTIVITĂȚII DE AUDIT PUBLIC INTERN AFERENTE ANULUI 2023.....	6
II.1. Planificarea activității .....	6
II.2. Misiunile de audit public intern realizate.....	6
PARTEA A III-A – SITUAȚIA ACTUALĂ A AUDITULUI PUBLIC INTERN.....	11
III.1. Înființarea și funcționarea auditului public intern .....	11
III.1.1. Înființarea auditului public intern.....	11
III.1.2. Funcționarea auditului intern.....	11
III.2. Raportarea activității de audit public intern.....	11
III.3. Independența structurii de audit public intern și obiectivitatea auditorilor .....	11
III.3.1. Independența structurii de audit public intern.....	12
Nu a fost cazul.....	12
III.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni.....	12
III.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural .....	12
III.4.1. Emiterea normelor proprii.....	13
III.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern.....	13
III.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern.....	14
III.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC).....	14
III.5.2. Realizarea evaluării externe.....	15
III.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern .....	15
III.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare.....	15
III.6.2. Fluctuația personalului în cursul anului de raportare.....	16
III.6.3. Structura personalului și pregătirea profesională la data de 31 decembrie.....	16
III.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue.....	17
PARTEA A IV-A. ACTIVITATEA DE AUDIT PUBLIC INTERN DERULATĂ ÎN ANUL DE RAPORTARE .....	18
IV.1. Planificarea activității de audit intern.....	18
IV.2. Realizarea misiunilor de audit intern .....	19
IV.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare.....	19
IV.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere.....	21
IV.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern intern.....	21



**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

---

PARTEA A V-A – COMITETUL DE AUDIT INTERN .....	21
PARTEA A VI-A – CONCLUZII .....	21
VI.1. Concluzii privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul RA AACR.....	21
PARTEA A VII-A – PROPUNERI PENTRU ÎMBUNĂȚIREA ACTIVITĂȚII DE AUDIT INTERN.....	22
VII.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit intern desfășurată la nivelul RA AACR .....	22

## **Partea I-a – Informații generale**

### **I.1. Identificarea instituției publice**

Raportul de activitate prezintă modul de organizare și desfășurare a activității de audit public intern la nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, cu sediul în Șoseaua București-Ploiești, nr.38-40, RO-013695, Sector 1, București, România.

Conducerea structurii de audit public intern este asigurată de către domnul / doamna *-NU ESTE CAZUL*.

### **I.2. Scopul raportului**

Scopul raportului este de a prezenta activitatea de audit intern desfășurată la nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”.

Raportul este destinat atât conducerii Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, care poate aprecia rezultatul muncii auditorilor publici interni, cât și Serviciului Audit Public Intern din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și Curții de Conturi a României, fiind unul dintre principalele instrumente de monitorizare a activității de audit public intern.

### **I.3. Perioada de raportare**

Prezentul raport anual de activitate prezintă stadiul organizării și funcționării structurii de audit intern la data de 31 decembrie 2023 din cadrul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”.

De asemenea, este prezentată activitatea de audit intern desfășurată de structura de audit din cadrul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” în cursul anului 2023, cu respectarea cerințelor minime de raportare solicitate de UCAAPI în cadrul formatului standard al raportului anual aferent anului 2023.

### **I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora**

Prezentul raport anual de activitate a fost elaborat în cadrul structurii de audit intern din Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, Persoanele implicate în acest proces, precum și datele de contact aferente acestora sunt prezentate în tabelul de mai jos:

<b>Nr. Crt.</b>	<b>Nume Prenume</b>	<b>Funcția</b>	<b>Telefon</b>	<b>E-mail</b>
1.	Anghel Cristiana	Auditor intern	021/2081587	<a href="mailto:cristiana.anghel@caa.ro">cristiana.anghel@caa.ro</a>

## **I.5. Documentele analizate**

### **Documente referitoare la organizarea funcției de audit intern:**

- Organigrama AACR aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 32/28.03.2022 (valabilă în anul 2023);
- Normele specifice privind exercitarea activității de audit intern la nivelul Ministerului Transporturilor, aprobate prin OMT nr.1380/03.11.2016.

### **Documente referitoare la planificarea activității de audit public intern:**

- Planul multianual de audit 2023-2026 aprobat prin Hotărârea CA nr.97, înregistrată cu nr. 40714/19.12.2022;
- Plan anual de audit intern 2023 aprobat prin Hotărârea CA nr.97, înregistrată cu nr. 40714/19.12.2022.

### **Documente referitoare la evaluarea activității de audit public intern:**

- Formular de evaluare a performanței misiunii de audit intern (Feed-Back), completat de către structura auditată la finalul fiecărei misiuni.

### **Documente referitoare la realizarea misiunilor de asigurare:**

- Raport de audit intern privind misiunea de audit public intern *„Evaluarea activităților de analiză a siguranței în aviația civilă”* nr. 9719/16.03.2023;
- Raport de audit intern privind misiunea de audit public intern *„Evaluarea sistemului de prevenire a corupției, 2023”* nr. 16965/12.05.2023;
- Raport de audit intern privind misiunea de audit public intern *„Evaluarea activităților aferente domeniului operațiilor aeriene și a activităților conexe”*, nr. 24243/17.07.2023;
- Raport de audit intern privind misiunea de audit public intern *„Evaluarea activităților de securitate aeronautică și a activităților conexe”* nr.37934/13.11.2023;
- Raport de audit intern privind misiunea de audit public intern *ad-hoc „Efectuarea și raportarea deplasărilor cu diurnă și a deplasărilor fără diurnă la nivelul AACR”* nr.18507/25.05.2023.

### **Documentele referitoare la realizarea misiunilor de consiliere:**

Nu s-au derulat misiuni de consiliere formală.

### **Documente referitoare la realizarea altor acțiuni:**

Nu a fost cazul.

## **Partea a II-a – Prezentarea activității de audit public intern aferente anului 2023**

### **II.1. Planificarea activității**

- Data aprobării planului anual de audit public intern – 19.12.2022;
- Numărul și tipul misiunilor de audit public intern planificate – 4 misiuni de asigurare de tipul auditului de regularitate;
- Numărul modificărilor efectuate asupra planului anual de audit public intern și conținutul acestor modificări – Nu a fost cazul.

### **II.2. Misiunile de audit public intern realizate**

- Numărul misiunilor de audit planificate, detaliate pe categorii de misiuni: 4 misiuni de audit, din care 4 misiuni de asigurare (audit de regularitate);
- Numărul misiunilor de audit efectuate, detaliate pe categorii de misiuni: 4 misiuni de audit, din care 4 misiuni de asigurare (audit de regularitate);
- Gradul de realizare a planului de audit public intern - 100%;
- Numărul misiunilor de audit ad-hoc care au fost realizate: 1 misiune de audit de asigurare (audit de regularitate);
- Resursele utilizate pentru realizarea planului de audit public intern - 2 auditori interni, funcții de execuție în semestrul I 2023, 1 auditor intern în semestrul II 2023.

În cadrul celor 4 misiuni de asigurare planificate, au fost constatate și au fost emise recomandări aferente, pe **domeniul funcțiilor specifice entității** (*domeniul analiză a siguranței în aviația civilă, domeniul operațiunilor aeriene, respectiv domeniul securitate aeronautică și activități conexe*), dar și pentru evaluarea **sistemului de prevenire a corupției**, după cum urmează:

#### **MISIUNEA 1 „Evaluarea activităților de analiză a siguranței în aviația civilă”**

##### **Constatare nr 1:**

În fișa de atribuții a Biroului Analiză Siguranță au fost identificate (la rubrica IV. Atribuții) prevederi depășite (necorelate cu legislația în vigoare), preluate și în fișele de post ale personalului aferent.

##### **Recomandarea 1:**

Șeful Biroului Analiză Siguranță va realiza demersuri specifice de actualizare a fișei de atribuții a Biroului și a fișelor de post ale personalului, pentru a se elimina prevederile depășite legislativ sau din punct de vedere practic.

##### **Constatare nr 2:**

În cadrul documentului „Planul Național de Siguranță în Aviația Civilă (pNSAC) 2022-2026” elaborat de către Biroul Analiză Siguranță și aprobat de către Directorul General AACR, nu se definește și urmărește **pragul de alertă** aferent fiecărui indicator de performanță a siguranței, în contradicție cu prevederile actului normativ în materie valabil la data elaborării pNSAC

**Recomandarea 2:**

În elaborarea documentelor care cad în sarcina sa, Biroul Analiză Siguranță va ține cont de cadrul normativ aplicabil la data întocmirii acestor documente.

**Constatare nr 3:**

Au fost identificate situații în care documente obligatoriu de întocmit de către Biroul Analiză Siguranță, nu au mai fost actualizate sau au fost elaborate în draft, fără a fi introduse pe circuitul de semnare, avizare și aprobare:

**Recomandarea 3:**

Documentele identificate vor fi actualizate în timp util de către Biroul Analiză Siguranță, conform normelor în vigoare.

**MISIUNEA 2 „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției, 2023”**

**Constatare nr 1:**

Componența Grupului de lucru pentru implementarea metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul Autorității Aeronautice Civile Române (AACR) nu mai întrunește întru totul cerințele legale în materie. Astfel, începând cu data de 20.02.2023 președintele Grupului de lucru pentru implementarea metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție din cadrul AACR nu mai exercită atribuții ale unei funcții de conducere în cadrul Autorității, întrucât atribuțiile de Director al Direcției Securitate Aeronautică au fost preluate de către o altă persoană, context în care nu se mai respectă prevederile art. 7 alin. (2) lit. a din HG nr. 599/2018, care stabilește obligativitatea ca șeful grupului de lucru să fie o persoană din conducerea instituției.

**Recomandarea 1:**

Grupul de lucru va informa directorul general al AACR privind necesitatea nominalizării unei persoane cu funcții de conducere ca președinte al Grupului de lucru.

**MISIUNEA 3 „Evaluarea activităților aferente domeniului operațiunilor aeriene și a activităților conexe”**

**Constatare nr 1:**

În unele situații fișele de post ale personalului sau fișa de atribuții a Direcției prevăd atribuții care nu sunt exercitate efectiv, respectiv erori, detaliate în cadrul raportului.

**Recomandarea 1:**

Persoanele cu funcții de conducere din cadrul Direcției Operațiuni Aeriene, în funcție de responsabilități, vor iniția demersuri specifice de actualizare a prevederilor din fișele de post ale personalului din subordine, respectiv a fișei de atribuții a Direcției, în vederea punerii de acord a acestora cu activitățile exercitate în realitate și în vederea corectării erorilor semnalate.

**Constatare nr 2:**

În urma evaluării de audit a rezultat existența în cadrul unei proceduri interne aplicate la nivelul Direcției Operațiuni Aeriene a unei prevederi contrare legislației naționale în materia tarifelor percepute operatorilor aerieni, de natură a produce întârzieri în încasarea de către AACR de la operatori a sumelor convenite pentru acordarea certificatului de operator aerian.

**Recomandarea 2:**

Direcția Operațiuni Aeriene va modifica procedura internă PI-OP-CERT "Certificarea și Supravegherea Operatorilor Aerieni", în sensul menționării faptului că, în cazul cererilor inițiale de obținere a certificatului de operator aerian, achitarea tarifului fix datorat de către operator se va realiza la depunerea cererii. Emiterea de către direcția auditată a eventualei note de tarifare aferente se va realiza în termen cât mai scurt (în principiu la data depunerii de către operatorul aerian a cererii de certificare).

**Constatare nr 3:**

Au fost identificate situații în care Direcția Operațiuni Aeriene a procesat cererile de autorizare/certificare a operatorilor aerieni sau agenților aeronautici, sau chiar a eliberat documente de certificare/autorizare, înainte de încasarea tarifelor datorate de către aceștia din urmă către AACR, uneori chiar înainte de emiterea notei tarifare/facturii aferente, în contradicție cu prevederile *OMTI nr. 1305/2012 privind aprobarea tarifelor percepute de Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română pentru prestarea activităților pentru care i-au fost delegate competențe de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii*, care prevede achitarea tarifelor datorate la emiterea documentului de autorizare sau la depunerea cererii, după caz.

**Recomandarea 3:**

Direcția Operațiuni Aeriene va procesa cererile operatorilor aerieni, respectiv va emite propunerea de eliberare a certificatelor/autorizațiilor solicitate de către aceștia, în conformitate cu prevederile *OMTI nr. 1305/2012 privind aprobarea tarifelor percepute de Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română pentru prestarea activităților pentru care i-au fost delegate competențe de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii*, respectiv după achitarea de către operatori a tarifelor, pentru situațiile în care actul normativ menționat prevede acest termen de plată (la depunerea cererii sau la emiterea autorizației/certificatului).

În acest sens, direcția auditată se va asigura, pe faza informațiilor primite de la Compartimentul Facturări din cadrul Serviciului Financiar, că facturile aferente emise au fost achitate.

***MISIUNEA 4 „Evaluarea activităților de securitate aeronautică și a activităților conexe”***

**Constatare nr 1:**

În fișa de atribuții a Direcției Securitate Aeronautică, ediția a II-a, 2021, la CAPITOLUL III. Domeniul de activitate au fost definite și enumerate mai multe atribuții din legislația specifică aplicabilă structurii auditate, fără a se specifica în mod clar sfera de activitate, așa cum este definit capitolul, sferă care poate fi definită sub forma *exercitarea unor atribuții ce revin autorităților competente în domeniul securității aviației civile, la nivel național*.

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

---

În același document, la rubrica IV. Atribuții nu au fost identificate următoarele atribuții stabilite prin Ordinul MT nr. 1079/2018 pentru aprobarea Programului național de pregătire în domeniul securității aviației civile - PNPSAC (necorelate cu legislația în vigoare): la Capitolul 4 *organizare, atribuții și responsabilități* 4.1.2. *Ca parte a activităților sale, Autoritatea Aeronautică Civilă Română este responsabilă de elaborarea, actualizarea, coordonarea și verificarea implementării prezentului PNPSAC, precum și de faptul că PNPSAC îndeplinește cerințele Programului Național de Securitate Aeronautică.* 4.1.4. *Conținutul cursurilor de pregătire se aprobă de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română.*

*Atribuțiile de la pct.1 din Cap. IV, respectiv inițiază și cooperează în vederea elaborării, proiecte de acte normative... nu sunt în concordanță cu atribuțiile stabilite prin OMT 1547/2013, art.1(3)d și necesită înlocuirea cu expresia elaborează proiecte de reglementări, proceduri, instrucțiuni specifice domeniului securității aviației civile, pentru asigurarea aplicării...*

*Totodată, atribuțiile de la pct.2 și pct.3 din Cap. IV, respectiv inițiază și cooperează în vederea elaborării/actualizării nu sunt în concordanță cu atribuțiile stabilite prin OG 17/2011 și necesită înlocuirea cu expresia elaborează, aplică și menține.*

**Recomandarea 1:**

Salariatul care asigură coordonarea Direcției Securitate Aeronautică va iniția demersuri specifice de actualizare a fișei de atribuții a Direcției, ținând cont de atribuțiile prevăzute în actele normative aplicabile structurii auditate. Fișele de post ale personalului din cadrul direcției vor fi modificate corespunzător, astfel ca cele două documente fișă atribuții/fișă post să fie în concordanță.

**Constatare nr 2:**

În fișa de post a salariații L.L., referent specialitate în administrația publică au fost constatate mai multe inadvertențe, cu exemplificare succintă:

Atribuția generală nr. 16 "*participă în calitate de observator la activități de audit, inspecție și test, în domeniul securității aeronautice*" nu este corelată cu Capitolul Limite de competență, specifice persoanei. "*Întocmește rapoarte ca urmare a participării la activitățile de monitorizare a activității*", atribuție a membrilor echipelor desemnate pentru activitatea de monitorizare a conformității;

Atribuția generală nr. 16 "*participă în calitate de observator la activități de audit, inspecție și test, în domeniul securității aeronautice*" nu este corelată cu prevederile legislative în vigoare, cum ar fi OG nr. 17/2011 privind controlul calității în domeniul securității aviației civile care stipulează la art. 5 alin 3 astfel: *Auditul de securitate, inspecția și testul se execută de echipe formate din auditori de securitate a aviației civile, iar alin (4) În echipa de test pot fi cooptate persoane care dețin o pregătire în domeniu, dar care nu dețin calitatea de auditor de securitate a aviației civile și art. 20. din PNCC-SECA - Activitățile de monitorizare a conformității se efectuează de auditori de securitate a aviației civile.*

Codul COR specificat pe document, respectiv 242208 nu corespunde funcției ocupate, reprezentând codul pentru *Administrator public*, fiind atribuit în mod eronat funcției de referent specialitate în administrația publică.

**Recomandarea 2:**

Coordonatorul Direcției Securitate Aeronautică va modifica fișa de post a persoanei care ocupă funcția de referent specialitate în administrația publică, astfel încât să existe concordanță între atribuții și

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

---

limite de competență, respectarea prevederilor legale aplicabile domeniului de securitate aeronautică și totodată va înscrie corect codul COR corespondent, respectiv 242204.

**MISIUNEA DE AUDIT AD-HOC- „Efectuarea și raportarea deplasărilor cu diurnă și a deplasărilor fără diurnă la nivelul AACR”**

**Constatare nr 1:**

Modul de decontare a transportului la și de la locul de muncă cu mijloc auto proprietate personală/deținut în leasing sau comodat cf. Art. 60 din CCM, se realizează inclusiv pentru perioadele de timp în care salariații din AACR se află în deplasare în interesul serviciului în afara localității și nu iau indemnizație de delegare (diurnă), în contradicție cu procedura internă PI-RU-FCP ȘI TMT , care prevede la pct. 5 alin. (3) iii lit. (f) următoarele: *“Nu sunt acoperite cheltuielile de transport la și de la serviciu pentru salariații aflați în următoarele situații:....f) deplasare în țară sau străinătate”.*

**Recomandarea 1:**

Compartimentul Resurse Umane va proceda la reanalizarea tuturor cazurilor aferente perioadei auditate în care salariații AACR s-au aflat în deplasare în afara localității, excluse prin procedura internă PI-RU-FCP ȘI TMT de la decontarea cheltuielilor de transport la și de la locul de muncă, și va proceda la regularizarea drepturilor bănești respective;

- Reanalizarea de către Compartimentul Resurse Umane a prevederilor procedurii interne PI-RU-FCP ȘI TMT sub aspectul situațiilor de excludere de la acordarea decontării cheltuielilor de transport la și de la locul de muncă, eventual cu propunerea de modificare în consecință a procedurii.

**Constatare nr 2:**

Au fost identificate situații în care salariați aflați în deplasare în interesul serviciului în afara localității, pentru care beneficiază de indemnizație de delegare (diurnă), sunt pontajați ca având dreptul la tichet de masă pentru perioada respectivă, în contradicție cu prevederile art. 10 alin. (1) pct. c din Anexa la HG nr. 1045/28.12.2018 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare de valoare: *“În sensul prezentelor norme, nu se consideră zile lucrate perioadele în care salariații: ...c) potrivit dispozițiilor legale, sunt delegați sau detașați în afara localității în care își au locul permanent de muncă și primesc indemnizație de delegare sau de detașare”... De asemenea, au fost identificate zile din perioade de deplasare în care salariații nu au fost pontajați ca având dreptul la tichete de masă, deși nu beneficiaseră de indemnizație de delegare (diurnă), situații susceptibile de a face obiectul tichetelor de masă:*

**Recomandarea 2:**

Ca mod de lucru, în vederea implementării unui sistem de control intern asupra corectitudinii raportării de către delegați a tipului de deplasare (cu diurnă/fără diurnă), lunar Serviciul Financiar va transmite Compartimentului Resurse Umane (CRU) documentul *“Situația lunară privind diurnele acordate salariaților AACR cu ocazia deplasărilor în țară”*, în vederea realizării la nivelul CRU a verificării tipului de deplasare (cu diurnă/fără diurnă);

- Compartimentul Resurse Umane va solicita un punct de vedere Ministerului Muncii și Solidarității Sociale referitor la legalitatea acordării de tichete de masă în zilele lucrătoare fără diurnă din perioada de delegare care conține și zile cu diurnă;



- Compartimentul Resurse Umane va reanaliza, la nivelul perioadei auditate, situațiile în care salariații AACR s-au aflat în deplasare în afara localității, pentru a identifica natura reală a acestor deplasări (cu diurnă/fără diurnă), și va proceda, în situația constatării de diferențe reprezentând tichete de masă acordate necuvenit, la regularizarea drepturilor bănești respective. În situația constatării de diferențe reprezentând tichete de masă neacordate, susceptibile de existența dreptului de acordare, potrivit exemplelor din partea finală a constatării, regularizarea drepturilor bănești se va face în funcție de răspunsul primit de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale;
- Compartimentul Resurse Umane va elabora o procedură internă privind modul de utilizare a aplicației electronice de pontaj utilizate în prezent la nivelul AACR, în care se va detalia inclusiv modul de introducere, verificare și aprobare a deplasărilor în afara localității.

## **Partea a III-a – Situația actuală a auditului public intern**

### **III.1. Înființarea și funcționarea auditului public intern**

#### **III.1.1. Înființarea auditului public intern**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, funcția de audit public intern este înființată la nivel de compartiment (structură proprie de audit public intern funcțională, cu 1 post de execuție de auditor intern la 31 decembrie 2023).

#### **III.1.2. Funcționarea auditului intern**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, structura de audit intern înființată este și funcțională.

### **III.2. Raportarea activității de audit public intern**

Ca entitate publică aflată sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” are obligația de a emite și comunica către acesta raportul anual de activitate privind funcția de audit public intern. Prezentul document îndeplinește acest rol.

### **III.3. Independența structurii de audit public intern și obiectivitatea auditorilor**

Independența este atributul funcției de audit intern, în timp ce obiectivitatea este apanajul auditorilor interni. Pentru păstrarea acestor atribute, trebuie respectate anumite criterii, cum ar fi:

#### **Pentru păstrarea independenței structurii de audit public intern:**

- ♦ funcția de audit intern trebuie să raporteze direct managementului superior al organizației;
- ♦ numirea și destituirea managementului funcției de audit intern respectiv a auditorilor interni trebuie să fie supuse procesului de avizare, conform legii.

#### **Pentru păstrarea obiectivității auditorilor publici interni:**

- ♦ Auditorii publici interni nu trebuie implicați în activitățile pe care le pot audita;

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

---

- ♦ Auditorii publici interni trebuie să-și declare independența în cadrul misiunilor de audit intern și evaluare efectuate.

Aceste aspecte se regăsesc în baza legală actuală, respectiv Legea nr. 672/2002, republicată și HG nr. 1086/2013. De asemenea, aspecte similare se regăsesc în practica internațională de audit intern stipulată în Standardele Internaționale de Practică Profesională în Auditul intern (IPPF) emise de către Institutul Auditorilor Interni (vezi Standardele de la 1100 la 1130).

### **III.3.1. Independența structurii de audit public intern**

#### **Referitor la poziția structurii de audit public intern:**

În conformitate cu organigrama Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, începând cu 01.03.2021, Compartimentul Audit Public Intern funcționează în subordinea directă a Consiliului de Administrație, exercitând o funcție distinctă și independentă de activitățile regiei, în scopul unei evaluări obiective a disfuncțiilor constatate și formularea unor recomandări adecvate soluționării acestora. Raportarea se realizează astfel: toate documentele specifice CAPI, care necesită avizare sau aprobare, se transmit către Consiliul de Administrație.

#### **Referitor la aplicarea și respectarea procedurii de numire/destituire a conducătorului structurii de audit public intern în cursul anului 2023:**

Nu a fost cazul. În cadrul structurii de audit intern nu este prevăzută nicio funcție de conducere.

#### **Referitor la aplicarea și respectarea procedurii de numire/revocare a auditorilor publici interni în cursul anului 2023**

Nu a fost cazul.

### **III.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni**

#### **Referitor la implicarea auditorilor publici interni în exercitarea activităților auditabile**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, în anul 2023, auditorii interni nu au fost implicați în exercitarea activităților auditabile.

#### **Referitor la completarea declarației de independență**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, în anul 2023, auditorii interni au completat declarațiile de independență cu ocazia fiecărei misiuni de audit intern, nefiind constatate cazuri de incompatibilitate.

### **III.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural**

Cadrul metodologic și procedural aferent activității de audit public intern se referă la aspecte care sunt de natură a asigura buna desfășurare a acestei activități, prin prisma metodologiilor și a procedurilor aplicabile, luând în calcul și aplicarea și respectarea codului de conduită etică al auditorului public intern.

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

---

Referitor la aceste aspecte, activitatea de audit public intern a fost reglementată începând cu anul 2003, pe lângă legislația primară cunoscută, și de OMFP nr. 38/2003 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern.

În anul 2013, ulterior modificării și republicării Legii 672/2002 privind auditul public intern, a fost emisă HG nr. 1.086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern, în baza căreia au fost aprobate prin O.M.T. nr. 1380/03.11.2016 Normele specifice privind exercitarea activității de audit intern la nivelul Ministerului Transporturilor.

Aceasta aduce o serie de modificări și îmbunătățiri pentru vechea versiune a normelor generale. Ambele versiuni ale normelor generale prevedeau emiterea de norme proprii de audit public intern.

Referitor la procedurarea activităților din cadrul structurii de audit public intern, acestea sunt supuse și ele emiterii de proceduri de sistem sau operaționale, după caz. Noțiunea de procedură este utilizată în cadrul prezentului raport în sensul dat de OSGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

Având în vedere acest lucru, este necesar ca structurile de audit public intern să analizeze și să decidă câte dintre activitățile derulate trebuie să fie procedurate (adică să se emită o procedură scrisă pentru acea activitate). În acest context gradul de procedurare poate varia de la o entitate la alta, în funcție de judecata profesională aplicată. De asemenea, pentru activitățile procedurabile, se va stabili care este gradul de emiterie a procedurilor. În mod firesc ținta este de 100%, urmărindu-se apropierea cât mai mult de acest scor.

#### **III.4.1. Emiterea normelor proprii**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, în anul 2023, Compartimentul Audit Public Intern a aplicat Normele specifice privind exercitarea activității de audit intern la nivelul Ministerului Transporturilor, aprobate prin O.M.T. nr. 1380/03.11.2016.

#### **III.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern**

La nivelul structurii de audit public intern din cadrul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, au fost identificate un număr de 5 activități. Dintre acestea s-a stabilit că un număr de 5 activități sunt procedurabile, ceea ce reprezintă 100%. Activitățile stabilite ca fiind procedurabile sunt următoarele:

- planificarea activității de audit intern;
- derularea misiunilor de regularitate/asigurare;
- derularea misiunilor de consiliere;
- derularea misiunilor ad-hoc;
- raportarea anuală a rezultatelor activității de audit intern.

Din cele 5 activități procedurabile au fost emise un număr de 5 proceduri scrise, ceea ce reprezintă un grad de emiterie al procedurilor de 100%. Procedurile emise au fost actualizate în anul 2023 (3 aprobate, 2 avizate, pe circuitul de aprobare).

### **III.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern**

#### **III.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC)**

În conformitate cu prevederile punctului 2.3.7. din anexa nr. 1 la HG nr. 1086/2013, la nivelul structurii de audit public intern se elaborează un program de asigurare și îmbunătățire a calității (PAIC) sub toate aspectele auditului intern, care să permită un control continuu al eficacității acestuia.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie să garanteze că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduita etică a auditorului intern și să contribuie la îmbunătățirea activității structurii de audit public intern.

PAIC trebuie să ajute la exprimarea unor concluzii cu privire la calitatea activității de audit intern și să ducă la efectuarea unor recomandări pentru implementarea unor îmbunătățiri corespunzătoare a acestei activități. Acest program ar trebui să permită o evaluare a:

- Conformității cu baza legală în vigoare;
- Contribuției auditului intern la procesele de guvernanță, management al riscurilor și controlul organizației;
- Acoperirea integrală a sferei auditabile;
- Respectarea legilor, reglementărilor și procedurilor pe care activitatea de audit intern trebuie să le respecte;
- Riscurile care afectează funcționarea auditului intern.

PAIC ar trebui să impună o abordare sistematică și disciplinată a procesului de autoevaluare periodică, inclusiv modalitatea de realizare a autoevaluărilor periodice pentru fiecare an intermediar între evaluările externe.

Un PAIC pe deplin funcțional exercită o monitorizare permanentă a activității de audit intern și o autoevaluare periodică a acesteia pentru a asigura conformitatea cu cadrul legal și procedural aplicabil.

Cu ajutorul acestui proces, evaluarea externă ar trebui să devină efectiv o oportunitate de a obține noi idei de la evaluator sau de la echipa de evaluare, cu privire la modalitățile de îmbunătățire a calității generale a auditului intern, a eficienței și a eficacității.

La nivelul structurii de audit public intern din cadrul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, s-a emis PAIC cu nr. 18961/07.06.2022, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr.55/04.07.2023. PAIC - ul emis este actualizat periodic. Ultima actualizare a documentului a fost realizată în data de 27.10.2023 (nr.36051), aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr.110, înregistrat cu nr. 40251/04.12.2023.

### **III.5.2. Realizarea evaluării externe**

Complementar PAIC, calitatea funcției de audit intern se poate îmbunătăți prin evaluările externe. Aceste evaluări trebuie efectuate la fiecare cinci ani, conform cerințelor legislației naționale, dar și standardelor internaționale de audit intern emise de către Institutul Auditorilor Interni (IIA). Obiectivul evaluării externe este de a evalua activitatea de audit intern din punctul de vedere al conformității cu definiția auditului intern, cu cerințele codului de etică și cu prevederile legislației naționale în domeniu.

Evaluările externe se pot concentra, de asemenea, pe identificarea oportunităților de îmbunătățire a funcției de audit intern, oferind sugestii pentru a îmbunătăți eficacitatea acestei activități și promovând idei pentru a spori imaginea și credibilitatea funcției de audit intern.

În anul 2023, Compartimentul Audit Public Intern din cadrul RA Autoritatea Aeronautică Civilă Română nu a fost supus evaluării externe.

În ultimii 4 ani, activitatea de audit public intern a fost evaluată de către Serviciul Audit Public Intern din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii (în anul 2022).

### **III.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern**

Într-un moment în care se pune accent sporit pe responsabilitatea organizațională, pe îmbunătățirea controlului intern, pe managementul riscurilor și pe governanța corporativă, ar trebui să se pună tot mai mult accent și pe structurile de audit intern.

Pentru a-și îndeplini obiectivele, este important ca structura de audit intern să aibă acces la resurse umane care să posedă abilitățile necesare în acest scop.

#### **III.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare**

La nivelul Regiei Autonome "Autoritatea Aeronautică Civilă Română", la data de 31 decembrie 2023, structura de audit public intern avea alocate un număr de 0 posturi de conducere.

Din punctul de vedere al posturilor de execuție, la data de 31 decembrie 2023 structura de audit public intern avea alocat un număr de 1 post, ocupat.

Postul de execuție este ocupat, fiind încadrat un auditor intern, persoană care lucrează efectiv pentru structura de audit public intern.

Existența unui număr minim de personal în cadrul structurii de audit public intern este un aspect foarte important, din următoarele considerente:

- Art. 2(f) din Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare specifică faptul că o structură de audit public intern poate fi înființată cu minim 2 posturi cu normă întreagă. Prin urmare orice structură de audit public intern ar trebui să respecte această prevedere legală, având **alocate minim 2 posturi de auditor public intern cu normă întreagă**.
- Întreaga metodologie de audit public intern specificată în cadrul HG nr. 1086/2013, face referire la existența unei echipe de audit public intern care trebuie să includă un supervisor al

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

---

misiunilor. Prin urmare orice structură de audit public intern ar trebui să respecte aceste cerințe, având nevoie de minim 2 posturi cu normă întreagă care să fie și ocupate.

### **III.6.2. Fluctuația personalului în cursul anului de raportare**

Fluctuația personalului se referă la plecarea unei persoane dintr-o entitate publică și poate fi destul de costisitoare. Fluctuația de personal are un impact negativ atunci când, prin plecarea angajaților, se pierd atât competențe deosebite cât și experiență.

O instituție publică care are o rată mare a fluctuației pierde din cauza reducerii eficacității personalului, a măririi timpului de instruire a noilor angajați și a timpului acordat selecției acestora, precum și din cauza unor costuri indirecte (pierderea unor angajați care au acumulat o serie de cunoștințe în cadrul organizației).

Fluctuația personalului în cursul anului 2023 la nivelul RA Autoritatea Aeronautică Civilă Română:

#### **Referitor la funcțiile de conducere**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, la data de 01.01.2023 și pe tot parcursul anului 2023, nu au fost prevăzute prin statul de funcții posturi de conducere.

#### **Referitor la funcțiile de execuție**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, la data de 01.01.2023 existau 2 persoane care ocupau funcții de execuție (auditori interni) în cadrul structurii de audit intern.

Menționăm faptul că în cursul anului 2023, la data de 17.08.2023, din cele 2 posturi de execuție ocupate, 1 persoană cu funcție de execuție (auditor intern) și-a încetat CIM prin demisie, ulterior, în noiembrie 2023, un post a fost desființat prin efectul art. XXXII alin. (2) din Legea nr. 296/2023 *privind unele măsuri fiscal – bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung.*

Prin urmare, din punctul de vedere al posturilor de execuție, la data de 31 decembrie 2023, structura de audit public intern avea alocat un număr de 1 post, din care 1 post ocupat, fără posturi vacante.

### **III.6.3. Structura personalului și pregătirea profesională la data de 31 decembrie**

La analiza structurii personalului au fost luate în calcul următoarele criterii: experiența în auditul intern, domeniul studiilor de specialitate, limbi străine vorbite, certificări naționale și internaționale deținute precum și calitatea de membru în organizații profesionale naționale și internaționale. Toate aceste elemente, alături de pregătirea profesională a personalului, contribuie la o analiză calitativă a resursei umane, factor extrem de important în derularea activității de audit public intern.

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, auditorul intern din cadrul Compartimentului Audit Public Intern are o experiență în auditul intern de peste 5 ani, specializare în domeniul economic și tehnic, limba străină engleză. Auditorul intern nu deține certificări naționale/ internaționale de profil, conform Anexei nr. 12 la prezentul raport de activitate.

#### **III.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, gradul de participare la pregătire profesională este de 100%. Numărul mediu de zile de pregătire profesională pentru fiecare auditor public intern este de 15, fiind realizate astfel:

- 0 zile prin cursuri de pregătire;
- 15 zile prin studiu individual;
- 0 zile prin alte forme de pregătire.

#### **III.6.5. Analiza caracterului adecvat al dimensiunii compartimentului de audit intern**

Conform art. 3 alin. (2) din Legea nr. 672/2002, sfera auditului public intern cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control managerial.

Conform prevederilor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 672/2002 cu modificările și completările ulterioare, auditul public intern se exercită asupra tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, cel puțin o dată la 4 ani, inclusiv asupra activităților entităților aflate în subordinea, în coordonarea sau sub autoritatea acesteia, după caz, iar prioritizarea misiunilor de audit intern se face pe baza analizei de risc și a solicitărilor Curții de Conturi a României.

Conform prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 672/2002 cu modificările și completările ulterioare, la elaborarea planului multianual, conducătorul entității sau organul de conducere colectivă/colegială poate aproba depășirea termenului de 4 ani, cu cel mult un an, la propunerea fundamentată a conducătorului compartimentului de audit public intern.

Din interpretarea cumulată a articolelor de lege menționate mai sus, rezultă faptul că sfera auditabilă trebuie acoperită integral ca regulă într-un interval de patru ani, prin excepție 5 ani, în funcție de riscurile asociate activităților. Astfel, structura de audit intern trebuie organizată astfel încât să dispună de resursele necesare în vederea auditării, în intervalele menționate mai sus, pe bază de analiză de risc, a tuturor activităților derulate de entitatea publică.

Având în vedere prevederile legale din anexa 1 la HG nr. 1086/2013, respectiv:

- Punctul 2.4.1.2. lit. b): *"planificarea anuală cuprinde misiunile ce se realizează pe parcursul unui an, ținând cont de rezultatul evaluării riscurilor și de resursele de audit disponibile";*
- Punctul 2.4.1.3. lit. i): *"Selectarea misiunilor de audit public intern în vederea cuprinderii în planuri se face în funcție de (...) resursele de audit disponibile";*
- Punctul 2.4.1.5.3.: *"Planul de audit intern cuprinde misiunile de audit public intern selectate în conformitate cu dispozițiile pct. 2.4.1.3 și cu resursele de audit disponibile - auditori interni, timp, resurse financiare.";*
- Punctul 2.4.1.5.3.: *"Șeful compartimentului de audit public intern răspunde pentru organizarea și desfășurarea activităților de audit public intern și asigură resursele necesare îndeplinirii în mod eficient a planului anual de audit public intern."*

și ținând cont de prevederile art. 12 alin. (4) din Legea nr. 672/2002(R), respectiv: "**Compartimentul de audit public intern este dimensionat, ca număr de auditori, pe baza volumului de activitate și a mărimii riscurilor asociate, astfel încât să asigure auditarea activităților cuprinse în sfera auditului public intern**", rezultă faptul că stabilirea resurselor necesare ale structurii de audit public intern (dimensionarea structurii) se poate realiza în cadrul procesului de planificare anuală și multianuală, acolo unde sunt analizate sfera auditabilă, riscurile asociate acesteia precum și resursele necesare.

În cadrul planificării multianuale realizate pentru perioada 2023-2026 (4 ani), la nivelul Compartimentului Audit Public Intern din Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, auditorii interni și-au propus ca obiectiv acoperirea în proporție de 100% a sferei auditabile în 4 ani, cu numărul de 2 posturi ocupate de auditor (la data elaborării planificării multianuale), obiectiv care era realizabil.

Totuși, din necesități care țin de asigurarea unui nivel ridicat al calității de audit și din necesități de acoperire a situațiilor în care, pe lângă misiunile planificate, e posibil să fie derulate inclusiv misiuni de audit ad-hoc sau alte misiuni la solicitarea diverselor entități, apreciam că structura de audit ar trebui dimensionată la un număr total de 3 posturi de auditori interni.

## **Partea a IV-a. Activitatea de audit public intern derulată în anul de raportare**

### **IV.1. Planificarea activității de audit intern**

Planificarea reprezintă activitatea prin intermediul căreia se pun de acord sarcinile ce trebuie îndeplinite pe o anumită perioadă de timp cu resursele disponibile pentru îndeplinirea acestor sarcini.

În ceea ce privește funcția de audit public intern, activitatea de planificare se realizează multianual, pe o perioadă de 4 ani, dar și anual. Calculul și repartizarea resurselor se realizează doar pe orizontul de timp mai scurt (1 an).

#### **IV.1.1. Planificarea anuală și multianuală**

Primul pas în realizarea planificării este identificarea sferei auditabile, care este compusă din totalitatea activităților sau structurilor care își desfășoară activitatea în cadrul entității publice.

Planificarea are la bază evaluarea riscurilor aferente activităților derulate în cadrul entității publice și prioritizarea acestor activități în funcție de scorul de risc. Acest scor de risc este cel ce va determina momentul în care respectiva activitate va fi auditată de către structura de audit public intern.

Având în vedere faptul că riscurile asociate activităților sunt generate de mediul economic și social în care activitatea este derulată, apare necesitatea ca riscurile să fie reevaluate periodic, pentru a fi urmărite în dinamica lor. În acest context, planul multianual de audit public intern trebuie actualizat anual, iar acest lucru trebuie să stea la baza elaborării planului anual de audit public intern.

De asemenea, pentru realizarea unei analize de risc fundamentate dar și pentru a reduce gradul de subiectivitate al analizei de risc, considerăm necesar utilizarea unor criterii de analiză a riscurilor bine



definite, cu explicarea modalității efective de realizare a analizei de risc și de stabilire a punctajului scorului de risc.

În planificarea multianuală și anuală a activității de audit public intern la nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul RA Autoritatea Aeronautică Civilă Română au fost utilizate criteriile de analiză după cum urmează: complexitatea activității (grad rutină, număr de persoane implicate, număr pași/activitate, gradul de estimare), perioada de la ultimul audit, implementarea SCIM, impactul legislativ (volum și complexitate legislație, impactul nerespectării)

La nivelul RA Autoritatea Aeronautică Civilă Română, a fost elaborată o procedură operațională referitoare la activitatea de planificare multianuală și anuală, iar această planificare se realizează ținând cont de activitățile din cadrul entității.

## **IV.2. Realizarea misiunilor de audit intern**

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, în anul 2023 au fost realizate 4 misiuni de audit intern planificate și 1 misiune ad-hoc, toate misiunile au fost de asigurare (3 în domeniul funcțiilor specifice entității, 1 misiune în domeniul resurselor umane și 1 misiune de asigurare în sistemul de prevenire a corupției).

### **IV.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare**

La nivelul RA Autoritatea Aeronautică Civilă Română, în anul 2023 au fost realizate un număr de 5 misiuni de asigurare, 4 planificate, 1 misiune ad-hoc. Având în vedere faptul că în cadrul unei misiuni de asigurare se pot aborda mai multe domenii, s-a constatat că în cadrul a:

- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul bugetar;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul financiar-contabil;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul achizițiilor publice;
- 1 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul resurselor umane (ad-hoc);
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul IT;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul juridic;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul fondurilor comunitare;
- 3 misiune de asigurare s-a abordat domeniul funcțiilor specifice entității;
- 0 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul SCM/SCIM;
- 1 misiune de asigurare s-au abordat alte domenii (sistemul de prevenire a corupției).

În cadrul misiunilor de audit intern derulate în cursul anului 2023 au fost constatate un număr de 0 iregularități, astfel:

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

---

Domeniul	Număr iregularități constatate
Bugetar	0
Financiar-contabil	0
Achizițiilor publice	0
Resurse umane	0
Tehnologia informației	0
Juridic	0
Fonduri comunitare	0
Funcțiile specifice entității	0
SCM/SCIM	0
Alte domenii	0
<b>TOTAL</b>	<b>0</b>

Recomandările neînsușite reprezintă recomandările care au fost incluse în raportul final de audit public intern, dar pentru care conducătorul entității publice nu și-a dat avizul în conformitate cu prevederile punctului 6.6.6. din HG nr. 1086/2013, menționând în mod expres acest lucru. În conformitate cu legislația aplicabilă în vigoare, aceste recomandări trebuie aduse la cunoștința UCAAPI, împreună cu consecințele neimplementării lor. – *Nu a fost cazul.*

Referitor la urmărirea implementării recomandărilor, această activitate se referă la recomandările formulate de către structura de audit intern în cadrul misiunilor de asigurare anterioare și pentru care structura de audit intern are obligația urmăririi modului de implementare.

În acest context, în cursul anului 2023 au fost urmărite un număr de 9 recomandări, astfel:

- 7 recomandări implementate, din care:
  - 6 recomandări implementate în termenul stabilit;
  - 1 recomandări implementate după termenul stabilit;
- 0 recomandări parțial implementate (în curs de implementare), din care:
  - 0 recomandări pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit;
  - 0 recomandare cu termenul de implementare depășit;
- 2 recomandări neimplementate, din care:
  - 0 recomandări pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit;
  - 2 recomandări cu termenul de implementare depășit.

Principala modalitate de realizare a urmăririi implementării recomandărilor formulate în cadrul misiunilor de audit intern este „Fișa de urmărire a recomandărilor”.

Pe baza monitorizării implementării recomandărilor și a răspunsurilor primite de la structurile auditate, dintr-un număr de 9 recomandări care au fost urmărite din punct de vedere al stadiului implementării, 7 au fost implementate, iar 2 recomandări sunt neimplementate, urmând a fi implementate în 2024.

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ**  
**Compartiment Audit Public Intern**  
**Raport anual de activitate aferent anului 2023**

Domeniul	Număr de recomandări implementate		Număr de recomandări parțial implementate		Număr de recomandări neimplementate	
	În termenul stabilit	după termenul stabilit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit
Bugetar	0	0	0	0	0	0
Financiar-contabil	0	0	0	0	0	0
Achizițiilor publice	0	0	0	0	0	0
Resurse umane	0	0	0	0	0	0
Tehnologia informației	0	0	0	0	0	0
Juridic	0	0	0	0	0	0
Fonduri comunitare	0	0	0	0	0	0
Funcțiile specifice entității	5	1	0	0	0	2
SCM/SCIM	0	0	0	0	0	0
Alte domenii(SNA)	1	0	0	0	0	0
<b>TOTAL 1</b>	<b>6</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>
<b>TOTAL 2</b>	<b>7</b>		<b>0</b>		<b>2</b>	

#### IV.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere

La nivelul Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română”, în anul 2023 nu au fost realizate misiuni de consiliere.

#### IV.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern intern

Nu este cazul, întrucât Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” nu are în subordine/în coordonare/sub autoritate alte entități, prin urmare structura de audit din cadrul acesteia nu desfășoară misiuni de evaluare a auditului public intern.

## PARTEA A V-A – COMITETUL DE AUDIT INTERN

Nu este cazul

## PARTEA A VI-A – CONCLUZII

### VI.1. Concluzii privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul RA AACR

Puncte tari: Auditul intern a reușit să-și finalizeze acțiunile programate, activitatea fiind bazată pe implicare și eforturi susținute din partea personalului compartimentului, în ceea ce privește buna gestiune a riscului.

Puncte slabe: Nu a fost cazul.

## **PARTEA A VII-A – PROPUNERI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII DE AUDIT INTERN**

### **VII.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit intern desfășurată la nivelul RA AACR**

În vederea îmbunătățirii activității de audit la nivelul Compartimentului Audit Public Intern din cadrul RA Autoritatea Aeronautică Civilă Română, suplimentar față de măsurile obișnuite prevăzute de cadrul de reglementare național (actualizarea registrului riscurilor, îndeplinirea planului anual de audit 2024 etc), pentru anul 2024 se propune realizarea pregătirii profesionale continue a personalului din cadrul structurii de audit.

Perfecționarea activității de audit public intern va avea la bază în anul 2024 programe de pregătire profesională, precum și colaborarea cu Serviciul Audit Public Intern din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, respectiv cu reprezentanții structurilor de audit intern existente la nivelul entităților aflate în subordinea/sub autoritatea Ministerului.

**(E-signed)**

Auditor intern,

Cristiana ANGHEL,